

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

CONSILIUL SEC

ARHIVA

FOND DOCUMENTAR

Dosar Nr. **7801**

Vol. Nr.

PRIVIND

ACTUL DE LA 23 AUGUST 1944.

ÎN LUMINA COMENTAR

592699

D 012256

Data 13 NOE 1970

Urmează Vol Nr.

D 12256

Packetul 23 B. = 5161

f. 177 - 242

Documentar

Acte de la 23 August 1944

doc. 675

MP

1946

C.N.S.A.S.

A C T U L DEIA 23 AUGUST

in lumina comentariilor străine.

Ieșirea României din războiul împotriva aliaților s'a produs într'un moment militar foarte greu pentru Germania. În Est, Armata Roșie își continua pe tot frontul ofensiva de eliberare fără a lăsa germanilor nici cel mai mic răgaz pentru o contra-acțiune; în Vest, Parisul fusese eliberat în aceeași zi, 23 August 1944, și trupele anglo-americane continuau și ele să înainteze spre Rin, în timp ce ofensiva împotriva Germaniei și teritoriilor ocupate de ea atinsese punctul culminant.

Ieșirea României din războiu era astfel un eveniment militar de primul ordin, pe care posturile de radio anglo-americane l-au semnalat și comentat cu un entuziasm rar întâlnit în emisiunile radiofonice oficiale.

O prină constatăre ce se desprinde din analiza întregului material este aceea că în timp ce posturile de radio din Vest puneau accentul în primul rând pe însemnatatea militară a actului dela 23 August, posturile de radio sovietice - mult mai scăzute - subliniau îndeosebi importanța lor politică. Toate erau însă de acord să constate că "acest act de mare curaj, cu consecințele incalculabile pentru viitorul ners al războiului și datorită căruia Germania se apropie de o catastrofă ingrozitoare" (Postul Londra) însemnată, "din punct de vedere militar, prăbușirea sistemului german de apărare din Răsărit, iar din punct de vedere politic clininarea influenței germane din Sud-Estul European" (Postul Moscova). Datorită lui, "soarta tuturor țăriilor balcanice a fost posibilă" cînd "întregul edificiu nazist din Balcani a început să se ruineze". Într-adevăr, "România avea de ales între distrugerea lui Hitler și propria ei distrugere și a ales cum trebuia", iar d-l Wickham Steed era de părere că "unei țări care ieșe din conflict cu un minut mai devreme, grăbind sfârșitul inamicului, i se pot ierta greselile anterioare". Situația era caracterizată împede de postul Moscova, care declară: "Populația era de multă vreme nemulțumită, iar partidele democratice își manifestaseră în nenumărate rânduri dorința de a termina cu regimul fascisto-hitlerist. Ieșirea României din Axă are o mare importanță nu numai pentru ea însăși, dar pentru întreaga peninsula balcanică. Dat fiind că ea era cea mai sigură și mai folositoare alianță a Germaniei, ruperea acestei alianțe însemnează crahul sistemului politic-militar al Germaniei în Sud-Estul Europei". Iar pentru linșezirea atmosferei și spulberarea suspiciunilor, postul Moscova repetă și confirmă declarația din Aprilie a d-lui V.I. Molotov cu privire la neimixtiunea Rusiei Sovietice în afacerile interne ale României.

Importanța internațională a actului dela 23 August - care, după presa suedeza, se aștepta să fie precedat de ieșirea Bulgariei din războiu - s'a vădit nefățuită căci Finlanda și Bulgaria, care continuaseră să rămână în sistemul german de apărare, au cerut și ele curând arăștiștul. S'au lăvit și vocile mai putin entuziasmate (Ag.A.F.I.) care să declare că în definitiv actul dela 23 August nu a constituit o surpriză și că "însemnatatea lui era limitată, nicșească în raport direct cu descreșterea importanței pe care petrolul românesc o avea "în acel moment" pentru Germania".

Posturile de radio înemice (Berlin, Dunărea, Ilse II, Transocean, Budapesta) speculații exclusiv asupra perspectivelor interne ce se deschideau României, folosind termeni, noțiuni și metode confuzioniste:

149

- 2 -

bolșevizare, desființarea ca stat, anexarea la URSS, acțiunea salvatoare a așa numitului "guvern național" al lui Horia Sima, despre care nu se spunea nici unde se află și nici din cine e compus, precum și apeluri la legionarii și reacționarii din țară care trebuiau " să apere drumurile, căile ferate și podurile", fără îndială pentru a usura retragerea precipitată a trupelor germane din țară. Tonul omisiunilor trăda înăș enervarea, iar faptul că se recurgea la minciuni ("Regele a fugit în Turcia", "guvernul a părăsit Capitala", "ofițerii sunt trimiși în Siberia") dovedea că alte argumente lipseau în momentul în care situația începușe să se normalizeze, iar germanii să-i dea seama că lovitura reușise pe deplin.

Această campanie a continuat timp de câteva luni cu foarte mare insistență, până după semnarea armistițiului, pe următoarea temă principală : "Guvernul Sănătescu e un guvern de tip Kerenski care pregătește instaurarea unui regim comunist pur, ce va ieși din haosul și dezordinea ce dormesc în țară. România va fi ocupată complet de trupele sovietice și incorporată la URSS cu complicitatea inconștientă a Angliei și St.Unite, care nu-și dau seama că bolșevizarea Europei a mai făcut un pas înainte". Iar Horia Sima declară răspicat că după spargerea frontului dela Iași "situația nu era desperată" și că "împotriva tuturor apărătorilor, războiul nu este pierdut".

In coala ce privește termenii convenției de armistițiu dela 12 Septembrie, posturile de radio aliate constau în urmăritate că ei sunt cei propuși de URSS și respinși de România în Aprilie 1944, semn notăgăduit de generozitatea din partea Rusiei Sovietice, care nu urmărea răzbunări și represiuni. Condițiile armistițiului erau considerate în general blânde, iar Duncan Hooper, corespondent din Moscova al agenției Reuter transmitea : "România a scăpat ieftin, Nota de plată putea fi mai ridicată față de stri căciunile provocate de trupele românești pe teritoriul sovietic".

+

+

+

Din întregul material documentar analizat, reiese clar că opinia publică internațională autorizată – inclusiv cea germană – a acordat actului dela 23 August însemnatatea covârșitoare, politică și militară, internă și externă, pe care o avea de fapt, ca unui eveniment de mare ampleoa de a condiționat în bună măsură desfășurarea ulterioară a războiului ce s'a încheiat cu înfrângerea definitivă a Germaniei. –

3
~~A71~~

A C T U L D E L A 23 A U G U S T

în lumina comentariilor străine

TABLA DE MATERIE

A1 - LOVITURA DE STAT

Pregătirea și executarea actului dela 23 August,
Proclanăția M.S. Regelui Mihai I.
Proclanăția Guvernului către țară,
Comentarii asupra situației din România;

- a) posturile sovietice (Moscova, Narconsveazi și Agentia Tass);
- b) postul România Liberă
- c) posturile anglo-americane (Londra, New-York, și Agentia Reuter);
- d) posturile germane și axiste (Berlin, Dunărea, Ilse II, Budapesta și Agentia Transocean).

B1 - ARMISTITIUL

Lucrările delegației române pentru încheierea armistițiului.
Textul Convenției de armistițiu.
Comentarii asupra încheierii armistițiului dintre U.R.S.S.
și România.

- a) posturile sovietice (Moscova, Narconsveazi și Agentia Tass);
- b) posturile anglo-americane (Londra, New-York, și Agentia Reuter);
- c) posturile germane și axiste (Berlin, Dunărea, Ilse II, Budapesta și Agentia Transocean).

—000000—

980

A.- LOVITURA DE STAT

Pregăirea și executarea actului dela 23 August.-

24 August 1944.-

POSTUL LONDRA.

- România a acceptat condițiile de pace ale aliaților.
Regele Mihai a adresat o proclamație pentru Tără, anunțând
încetarea ostilităților împotriva puterilor aliate și începerea luptei ală-
turi de națiunile unite, împotriva inamicului comun.

Din noul guvern fac parte Dr. Iuliu Maniu și Brătianu.
N.R. După anunțarea acestei stiri s'a cântat Înnul Regal
Român.-

Proclamația Majestății Sale Regelui.-

RADIO RAMANIA.

- ROMANI,

In ceasul cel mai greu al datoriei noastre, am socotit în
deplină înțelegere cu Poporul Meu, că nu este decât o singură cale, pentru
salvarea Tării dela o catastrofă totală : ieșirea noastră din alianța cu
Puterile Axei și imediata încetare a războiului cu Națiunile Unite.

Un nou guvern de Uniune Națională a fost înșărcinat să aducă
la îndeplinire voința hotărâtă a țării de a încheia pacea cu Națiunile
Unite. România a acceptat armistițiul oferit de Uniunea Sovietică, Marea
Britanie și Statele Unite ale Americii. Din acest moment încetează lupta
și orice act de ostilitate împotriva armatei sovietice, precum și starea de
războiu cu Marea Britanie și Statele Unite. Primiti pe soldații acestor
arme cu încredere. Națiunile Unite ne-au garantat independența Tării și
neameșteoul în treburile noastre interne. Ele au recunoscut nedreptatea dicta-
tului dela Viena prin care Transilvania ne-a fost răpită.-

ROMANI,

Poporul nostru înțelege să fie singur stăpân pe soarta sa.
Oricine s-ar împotrivi hotărârii noastre liber luate și care nu atinge
drepturile nimănui este un dușman al Neamului nostru. Ordon Armatei și chem
Poporul să lupte prin orice mijloace și prin orice sacrificii împotriva lui.
Toți cetățenii să se strângă în jurul Tronului și al Guvernului pentru sal-
varea Patriei. Cel care nu va da ascultare Guvernului se opune voinței
Poporului și este un trădător de Tără.-

ROMANI,

Dictatura a luat sfârșit și cu ea încețează toate asupririle.
Noul Guvern înseamnă începutul unei ere noi în care drepturile și libertă-
țile tuturor cetățenilor Tării sunt garantate și vor fi respectate.

//.

(Radio România)

- 2 -

5

MIHAI

ROMANI,

De curajul cu care ne vom apăra cu armele în mână independența împotriva oricărui atentat la dreptul nostru de a ne hotărâ și cu scorta, deinde viitorul Tării noastre.

Cu deplină încredere în viitorul Neamului Românesc să păsim hotărâți pe drumul înfăptuirii României de mâine, a unei României libere, puternice și fericite.

MIHAI I

REGELE ROMANIEI

POSTUL LONDRA.

- O știre foarte importantă ne scoște din Răsărit. Regele Mihai al României a acceptat armistițiul propus de Rusia Sovietică, alăturându-se aliaților.

In proclamația dată de către M.S.Regele Mihai I nu se recunoaște Dictatul dela Viena prin care s'a răpit României o mare parte din Ardeal. Guvernul este format din leaderii democrați, în frunte cu D-nii Maniu și Brătianu.

Ultima știre sosită din București anunță că noul Președinte al Guvernului Român, este Generalul Constantin Sănătescu.

POSTUL DE RADIO AMERICAN DIN EUROPA.

- Intr'o emisiune specială postul a emis următoarele :

"Ziua de astăzi este marcată prin două mari evenimente, dintre care unul s'a desfășurat la Vest și altul la Est. In primul rând este vorba de eliberarea Parisului și în al doilea rând este ieșirea României din războiul dus împotriva Națiunilor Unite.

De acum înainte România este un nou aliat în tabăra națiunilor unite, ea manifestându-și voința de a se alătura la lupta ce se duce împotriva inamicului comun".

După aceste cuvinte postul a citit proclamația Regelui Mihai I al României, după care speakerul a anunțat numele noului Prim Ministru român, menționând că la noua Cabinet participă și vechiul luptător Iuliu Maniu, precum și D-l Dinu Brătianu.

Cu această ocazie s'a reamintit faptul că D-l Churchill s'a referit la situația României, vorbind în ziua de 2 August în Camera Comunelor.

D-Sa a spus atunci următoarele : "Rusia a oferit termeni generoși de armistițiu României și nu mă îndoesc că ei vor fi acceptați cu gratitudine de către poporul român, - bineînțeles numai în cazul când conducătorii români n'au pistoalele prusace apăsate asupra piepturilor lor".

In aceeași ședință, D-l Eden a spus că termenii rusești au fost redactați în deplin acord cu Marea Britanie, înainte de a fi fost remisi României.

Speakerul a adăugat apoi că emisiunea specială va fi repetată în limbile: engleză, germană, franceză și italiană la orele 3.30 a.m.

182

POSTUL ATLANTIC.

- In urma propunerii de pace oferită de către Rusia Sovietică, România a ieșit din războiu. Regele Mihai a declarat într-o proclamație că România se alătură aliaților.

Această iegire din războiu a venit cu totul prin surprindere pentru comandamentul german, cu atât mai mult cu cât Antonescu, cu ocazia ultimei vizite făcută la Cartierul lui Hitler, a declarat că România va lupta până la urmă și până la ultimul om. La rândul lui, Hitler a promis că frontul din Răsărit va fi stabilizat.

După atentatul nereusit dela 20 Iulie și după declarațiile premierului bulgar, România a înțeles că războiul este pierdut pentru Axă, alegând pacea.-

POSTUL MOSCOVA.

- După cum transmite Agenția "Reuter", postul de Radio București a anunțat astăseară că în România a fost format un nou guvern în frunte cu D-l General Constantin Sănătescu. Din noul guvern fac parte D-nii Brătianu și Maniu.-

POSTUL LONDRA.

- România a trecut acum în rândul națiunilor unite care luptă azi pentru civilizație și împotriva stăpânirii Europei de către Germani.

Fapta României constituie un act de mare curaj și acest act va grăbi sfârșitul războiului.

Situată Germaniei în Balcani se apropie de o catastrofă în-grozitoare care-i va depăși proporțiile aceleia provocate germanilor în punja dela Falaise.

Nu este o coincidență faptul că România a capitulat în ziua eliberării Parisului. România se bazează pe cultura franceză. Armatele române și sovietice își vor creia acum drum spre Budapesta și vor face legătura cu forțele Mareșalului Tito.

Nebunia lui Hitler și a bandei lui va duce Germania la o distrugere națională dacă Germanii nu vor pune capăt unui războiu de pe acum pierdut.

România își va arăta acum voința ei pentru o viață nouă, liberă și fericită.

Prăbușirea hitleriștilor se apropie cu pași repezi, iar zilele nemților din Balcani pot fi numărate pe degete.-

AGENTIA REUTER:

Din Londra.

—"Capitularea militară a României trebuie să aibă urmări importante asupra războiului din Europa de Est.

Doi mari grupe de armate sovietice sunt acum libere pentru

183

alte mișcări. Acost fapt înseamnă că 50-40 divizii sovietice sunt disponibile pentru un alt teatru de luptă.

Grupul de urmată german care apără regiunea Galați, între Carpați și Marea Neagră, este în mijlocul unei țări acum ostilă, iar căile de comunicație cu spatele sunt nesigure.

Drumul spre Bulgaria, Jugoslavia de Est și Ungaria, este deschis. Deasemenea, Dunărea este nu mai puțin deschisă armatei roșii, iar cîmpia bulgară și Budapesta sunt acum direct amenințate. Un număr nespecificat de divizii sunt la dispoziția Comandamentului Sovietic. Germania este lipsită acum de cea mai mare sursă de petrol natural!-

"Capitularcea României și eliberarea Parisului marchează pagina neagră a războiului dus de Germania.

Termenii armistițiului nu sunt încă desvăluiți, iar aspectul general al situației nu poate fi văzut clar. Depinde de exemplu, de natura condițiunilor sovietice dacă România poate fi acceptată ca aliată. Prin ieșirea din luptă a României, Germania pierde mult mai mult decât petrolul românesc, și așa destul de redus ca producție în urma bombardamentelor aliante.

Intregul edificiu nazist din Balcani începe să se năruie, iar efectul capitularii României asupra Ungariei și Bulgariei va fi ca acela al unui șoc electric de o deosebită violență. Deasemenea, chiar Finlanda se va resimți.

Consecințele pentru viitorul mers al războiului sunt incalculabile".-

POSTUL LONDRA.

- În ultimul moment ne vine stirea că Germanii au format un guvern de marionete din România. Acest guvern a adresat un apel prin posturile de radio germane, poporului român, îndemându-l să continue lupta împotriva bolșevismului. Eforturile nemților de a se menține în România nu mai găsesc nici un ecou în rândurile populației românești, care până la urmă și-a găsit salvaroa, alăturându-se națiunilor unite.

Un expert militar britanic, în urma ultimelor evenimente petrecute în România, a declarat că dușmanul de moarte al acestei țări nu se găsește la Răsărit, ci la granițele de Nord-Vest.-

- Seful Serviciului de Informații pentru Europa al postului de radio britanic, comentând gestul României, scrie printre altele următoarele : - "Hotărârea României de a accepta termenii armistițiului și de a începe lupta alături de aliați împotriva inamicului comun, dovedește că această țară s'a trezit în cele din urmă, târziu, dar nu în ultimul minut din ceasul al 12-lea.

Germania a pierdut acum și ... a ei sursă de aprovizionare cu petrol, fapt ce va fi mult resimțit.

Români vor ataca acum alături de ruși pe germani, trecând în Ungaria. În cazul când aceasta va permite trecerea, ea se va alătura rușilor. În caz contrar, români și ruși vor lupta împotriva lor, alături de forțele jugoslave și cehoslovace.

Să ne aruncăm privirile pe hartă. Vom putea deduce astfel că în curând și Bulgaria se va alătura la lupta împotriva Germaniei.

Zilele lui Hitler sunt numărate. Prin actul României, soarta tuturor țărilor balcanice a fost pecetluită".-

184

POSTUL NEW-YORK.

- Presa americană de astăzi a publicat în extenso proclamația Regelui Mihai, precum și știrile cu privire la formarea noului guvern român.

Presă comentează acest important eveniment politico-militar, arătând că România a luat această măsură înaintea Bulgariei și Ungariei, fiind prima națiune satelită care a trecut de partea aliaților.-

POSTUL DUNAREA.

—"Români, viațile noastre, viațile copiilor noștri, sunt în cea mai mare primejdie.

După ce Români au luptat atâtia ani de zile pentru apărarea Patriei lor, Regele Mihai și clica sa de trădători au arestat pe Mareșalul Antonescu și acum vor să doa țara, în mod ruinos, pe mâna bolșevicilor.

Regele Mihai vă făgăduiește pacă, însă aceasta înseamnă ocuparea României de Armata Roșie, bolșevizarea țării și înlăturarea naționaliștilor români.

Regele trădător afirmă că Englezii și Americanii au garantat independența României. În realitate însă acestia au făgăduit de multă vreme România bolșevicilor. Intocmai ca Regele Carol al II-lea, care după ce a trădat România, a lăsat-o în voia soartei și a fugit împreună cu aurul furat din țară pentru a duce o viață de placere în America, la fel și Regele Mihai a trădat țara și a pregătit un avion special pentru a-l duce la loc sigur, în străinătate, unde își are depozitat de luni de zile aurul furat din România.

În această clipă în care țara a fost trădată după sistemul Badoglio, s'a constituit un guvern național român, care caută să apere țara și să lupte împotriva bolșevismului.

Români, nouă guvern național face apel la toți bărbații români să nu lase ca țara să treacă în mâinile bolșevicilor, să nu execute ordinele date de Regele trădător și de clica sa.

Ostași români, guvernul național român face apel la voi, cercându-vă să luptați fără șovăire împotriva bolșevicilor.

Români, voi toți știți că lupta aceasta dusă împotriva bolșevismului este destul de grea, dar șăre este românul care să nu țină socoteală de jertfele românești din ultimii ani în lupta contra rușilor și de sângele vărsat și să accepte ca țara să fie dată pradă păgânului din Răsărit ?

Fiecare român care nutrește astfel de gânduri este un trădător. Singura lozincă a românilor este : Rezistență cu toate forțele contra sovieticilor.

Puterea bolșevicilor a scăzut foarte mult din cauza războiului pe care-l duc de ani de zile.

Români, dacă rezistați acum cu toate forțele, România va fi salvată.

Trăiască România !

Gouvernul Național Român.

185

POSTUL IISE II.

"Cetățeni ai Capitalor !

Banda de trădători a Generalului Sănătescu, vrea să dea România în mâna bolșevicilor.

Orice român cu sentimentul dermității și al onoarei condamnă cu desgust această trădare.

Mareșalul Antonescu a fost silit să demisioneze și apoi a fost arestat.

Germanii sunt stăpâni pe situație. Alături de noi sunt toate unitățile române care au refuzat să pactizeze cu trădătorii. Noi venim ca prieteni, așa cum v' am fost tip de trei ani.

Să nu dați ajutorul vostru trădătorilor și să-i susțineți pe Germani.

In cel mai mic gest de opunere se va răspunde imediat cu aspirină și energie.

Cetățeni ai Capitalor, vă chem să păstrați liniste și să vă alăturăți nouă.

Toate unitățile române s'au pus la dispoziția noastră pentru a restabili ordinea, ceea ce va fi înfăptuit în câteva ceasuri.

Ostașul român de pe front nu va capitula niciodată".-

"Legionari,

Règle trădător împreună cu lachoul său, Generalul Sănătescu, după ce a aruncat disprețul și rușinica asupra Tîrrii, au constituit un Guvern alcătuit din sinistre lichele, călăii de totdeauna ai camarazilor vostrui.

Legionari,

Amintiți-vă de camarazii voștri uciși niștelește, amintiți-vă de calvarul indurat de Căpitoul vostru.

Legionari,

Ceasul suprem a sunat. Puneti-vă la dispoziția camarazilor voștri germani și stârpiți orice activitate a trădătorilor, nișelor și lașilor.

Dovediți că Legiunea trăește.

La armă Legionari !

"Muncitori din uzine și ateliere,

Guvernul rușinici și al trădătorii are pretențiumea, după toate celelalte, că vă reprezintă și pe voi.

In afara de câțiva generali cu cariera făcută în saloane, Guvernul acesta numără printre alții și pe Titu Petrescu, șeful defunctei grupări social-democratice, avocat speculant de casă, pe Iuliu Maniu, patronul potlogăriilor duzinei sale de nepoți, pe Dinu Brătișanu, octogenarul senil care a supt tantiere de jetonare dela zeci de consilii de administrație. Așa este reprezentată clasa muncitoare în Guvernul lui Mihai, mariometă cărora slugi ambicioase ale Palatului.

Ceasurile acestui Guvern sunt numărate, Muncitori".-

POSTUL BUDAPESTA

Agenția M.T.I. transmite :

"Postul de radio București a difuzat ieri seară o proclamație

//.

186

(Postul Budapest)

a Regelui Mihai I al României, prin care se declară că România a încheiat un Armistițiu cu U.R.S.S. și puterile anglo-saxone.

Proclamația anunță formarea unui guvern democratic în frunte cu Generalul Șimțescu și provede că un prim punct de realizat din programul noului Guvern, abrogarea dispozițiilor Arbitrajiului dela Viena din 30 August 1940.

Făță de această situație, Guvernul maghiar a luat măsurile necesare.

POSTUL II SE II.

- Noi adresăm catorilor loviturii de stat :

"Mari părți din armata română, dând ascultare îndemnului la solidaritate, au refuzat să ridice cruele împotriva carorașilor germani alături de cari au luptat anii do anii împotriva bolșevicilor enorâtori de oameni.

Ostașii cei mai distinși ai armatei române, nu vor să aibă nimic comun cu trădătorii și autorii loviturii de stat. Toți acești ostași sunt alături de România Naționalistă, numai o mică clică de conspiratori se încăptănează să reziste ordinei legale.

Până acum armata germană a ezitat să ia măsuri mai drastice. Clarificarea situației cere acum o intervenție energetică, chiar brutală.

Autorilor loviturii de stat le spunem ultimul cuvânt, Dacă centrala trădătorilor nu încearcă imediat luptă, aviația germană va ataca.

Pentru autorii loviturii de stat nu există decât o singură calcă de scăpare : să se predea de bunăvoie, înceind orice act de ostilitate.

Altfel urmărează distrugerea lor totală.
Acosta este ultimul cuvânt al Germanilor.

POSTUL ROMANIA LIBERA.

- Dictatura anti-națională a lui Antonescu a luat sfârșit. Poporul român care niciodată n'a voit să lupte alături de Germani, salută cu bucurie încreșterea ostilităților cu sovieticii și aliații.

Români și Românce, pornim acum pe calea salvării Patriei. Nemții au pierdut trenul. Poporul și armata strâns unite, trebuie să lupte pentru isgonirea nemților.

Poporul român nu este singur.

Armatelor vechilor aliați ne ajută și noi trebuie să fim prezentați la salvarea Patriei.

Români și Românce, hitlerismul nu-a adus prea multe nonorociri, și nu trebuie să avem milă de acei criminali care ne-au dus țara în starea în care se află astăzi.

Muncitori, cu purul vostru șeficit loviti pe cei cari ne-au adus nonorocirile. Strângeți rădurile. Intăriți unitatea democrației naționale. Asigurați înfăptuirea reală a năzūntelor voastre.

187

(Postul România Liberă)

Târani, preoți, învățători, luati toate măsurile pentru salvarea Patriei.

Numai politica de prietenie sinceră față de Rusia ne poate salva, numai faptele noastre pot îndrepta greselile noastre de până acum. Realizați o politică fără ochivocuri față de Rusia.

Trăiască România liberă, democratică și independentă.-

POSTUL LONDRA.

- Ziarul "News Chronicle" scrie că prin capitularea României întregul front german din Balcani se va prăbuși. Bulgaria nu mai are de făcut absolut nici-o alegere. Ungaria nu poate alege o cale sau altă. Dacă va alege alianța și mai departe cu nouii atunci se va vedea în fața unui front unit româno-rus, care o va prăbuși. Dacă va capitula atunci întregul front german din Balcani se va ruina. Dunărea va fi atinsă și la Viena și la Budapesta ca și la gurile ei și nimic nu va mai sta în calca eliberării Balcanilor.-

AGENTIA REUTER.

Din Mexico.

- Corespondentul special din Mexico al Agenției "Reuter", comunică :

Primindu-mă în locuința sa din apropiere de Mexico City, festul Regelui Carol II, mi-a declarat zâmbind : "Sunt foarte fericit că fiul meu ținând seama de sentimentele reale ale poporului, a făcut ca România să iasă din războiu".

Carol a fost după cât se pare foarte surprins de știrea căpitalului României pe care a aflat-o telefonic. El a spus în continuare : "Doreșc să văd cât de curând realizarea vochei mele dorințe, ca drapelul României să fluture în curând lângă acelea ale națiunilor unite nu numai pe tărâm politic, ci și pe câmpurile de bătălie.

Recucerirea Transilvaniei va contribui la înfrângerea tiranului care timp de patru ani a ținut poporul român în sclavie.-

25 August 1944.-

POSTUL LONDRA.

—"România, Bulgaria și Ungaria constituiau pentru Hitler un zid de apărare împotriva Rușilor. România căzând, Bulgaria a rămas izolată. Probabil că ea se va grăbi să facă același lucru ca vecina ei, căci nu mai are de ales. Dar Ungaria ? Dacă Germanii o vor sili să ducă lupta alături de ei, va avea de suportat atacul rușilor și românilor. Ajutați în mod activ de români, rușii vor putea fi în curând la Viena. Prin poarta Carpaților deschisă de români, rușii vor putea ajunge la München și înainta spre Berlin".-

188

POSTUL ALGER.

- După știri primite din București, Garnizoana germană care a încercat să facă prizonier pe Regele Mihai a fost capturată și arestată.
După știri primite din Bulgaria, primul ministru Bagrianooff ar fi anunțat pe ministrul Germaniei la Sofia, că Bulgaria a rupt relațiile diplomatice cu Germania.

POSTUL LONDRA.

- România n'a depus armele, ci luptă mai departe alături de aliați. Noul Guvern Român a hotărât mobilizarea tuturor forțelor naționale pentru noua luptă împotriva Germanilor și alături de aliați, prin hotărârea ei, cele două orașe : Ploiești și Constanța, nu vor mai sluji intereseelor Germaniei.

După gestul României, retragerea Bulgariei din războiu este numai o chestiune de timp. Dar România însemnează mai mult, căci armatele române care activau pe frontul de răsărit împreună cu nemții, vor lupta acum împotriva lor.

Prin intrarea României în luptă alături de aliați, calea Dunării este deschisă. Ruperea alianței cu Germania însemnează apoi amenințarea diviziilor germane din Grecia. Cele din Jugoslavia sunt de mult crâncen lovite de Tito. Astfel, întreg Balcanul se va prăbuși.

România s'a decis în ceasul al XII-lea pentru a evita catastrofa spre care mergea. Ea avea de ales între distrugerea lui Hitler sau propria ei distrugere și a ales așa cum trăbuia.

POSTUL LONDRA.

- Națiunile Unite au garantat României integritatea teritorială și independența, fapt care a determinat pe Regele Mihai să iasă din alianță cu Germania.

Sunt deosebit de importante cuvintele din proclamația Suveranului, în care se declară că independența poporului depinde de curajul cu care acesta va sta să lupte. Sunt deosebit de amintit cuvintele prin care se ordonă tuturor românilor să lupte prin orice mijloc. Români au primit astfel îndrumări asupra conducelei pe care trebuie să o aibă față de cei care au ciunit în 1940 grauitatea țării împotriva voiajei poporului.

Este cazul să se reamintesci cele spuse de D-l Churchill la 3 Septembrie 1940. Verbind de Transilvania, D-Sa a declarat că România a suferit mutilări teritoriale pe care Anglia nu le va recunoaște decât dacă ele au fost făcute cu închinătarea poporului român. Într-o altă imprejurare, D-l Eden a declarat : "Recorpresa României pentru prietenia sa cu Germania a fost tristă și amară, dar guvernul britanic nu recunoaște anexiunile teritoriale impuse printr'un dictat."-

POSTUL BERLIN.

- Regele Mihai al României a răsturnat pe Mareșalul Antonescu, înlocuindu-l cu o clică de comuniști. Guvernul Român predă țara în mâna

(Postul Berlin)

bolșevicilor. Un grup de patrioti români a început însă procesul de curățire al cămarilcii.

In București se dău lupte grele de stradă.

Poporul român este foarte indignat de noua lovitură a Evreilor. El dorește victoria germană pentru a salva țara de bolșevism.

POSTUL BRITANIC DIN MEDITERANA.

- Ziarele suedeze anunță că legăturile telefonice între București și Berlin sunt întrerupte de aseară.

După știri sosite din România, între trupele române și cele germane au avut loc grave ciocniri, în special la Constanța și la granița cu Ungaria. Un comentator german a declarat astăzi că forțele sovietice profitând de diferendul dintre trupele germane și române, au reușit însemnată pătrunderi în adâncime pe frontul de Sud.

Neasteptata întoarsătură din România a uitat opinia publică bulgară. Cercurile oficiale bulgare admiră curajul României și sunt de părere că "România a rupt cu trecutul".-

POSTUL LONDRA.

- În cadrul emisiunii în limba română, D-l Wickan Steed a făcut următorul comentariu în limba franceză :

"In sfârșit, iată că România a rupt legăturile cu Germania și a intrat în tabăra aliaților. Unei țări careiese din conflict cu un minut mai devreme, grăbind astfel sfârșitul inamicului și aducând un aport cauzelor drepte a aliaților, i se pot ierta greșelile anterioare. Ieșirea României din războiu, constituie o lovitură grea pentru Germania care își vede iremediabil pericolat frontul din Balcani!-

POSTUL AMERICAN DIN EUROPA.

- Difuzând proclamația Regelui Mihai și știrile asupra actualei schimbări de regin din România, postul de radio spaniol, a declarat că acest eveniment constituie un act senzațional care urmează să aibă efecte imediate și de mare ampioare.

POSTUL MOSCOVA.

Declarata Comisariatului Afacerilor Străine.

- În legătură cu evenimentele din România, Guvernul sovietic socotește că nu este de prisos să întărească declarata dată în Aprilie a.c., că Uniunea Sovietică nu are nici-un fel de pretenție teritorială și nici nu intenționează să schimbe starea socială existentă sau să-i șterbească prin orice mijloc independența. Dimpotrivă, guvernul sovietic socotește necesar să refacă împreună cu români, independența României pe calea eliberării ei de sub jugul fascist.

(Postul Moscova)

Comandamentul sovietic suprem declară că dacă trupele române vor înceta operațiunile militare împotriva armatei roșii și dacă ele se obligă să duce războiul de eliberare mână în mână cu armata roșie împotriva germanilor, sau împotriva ungurilor pentru eliberarea Transilvaniei, atunci armata roșie nu o va dezarma, fiind ceea ce urmărește tot armamentul și o va ajuta prin toate mijloacele să duce la bun sfârșit această finală misiune. Armata roșie nu poate înceta operațiunile militare de pe teritoriul românesc, decât după ce va fi lichidat trupele germane care asupraște poporul român. Sprijinul trupelor românești acordat forțelor armatei roșii în vederea lichidării trupelor germane, este singurul mijloc pentru grăbirea încetării operațiunilor militare pe teritoriul României și încheierei Armistițiului României cu Coalitia Aliată.

POSTUL LONDRA.

Evenimentele din România sunt înregistrate și comentate în articole ample de toate ziarele britanice. Astfel "Daily Herald" scrie că efectul strategic al acestui act extraordinar va fi prăbușirea sistemului german de apărare, din punct de vedere militar, iar din punct de vedere politic, însemnă independența influenței germane în sud-estul european.

"Daily Telegraph" scrie că hotărârea României a stimulat și celelalte națiuni deoarece Bulgaria s-a grăbit să o urmeze iar Ungaria să semneze de incliniste.

AGENTIA A.F.I.

Din Londra.

- Evenimentele din România au provocat foarte puțină surpriză la Londra. În legătură cu acesta se amintesc fazele evoluției politice dela București care au precedat evenimentul. An sărmănat în mai multe rânduri în această cronică negocieri duse de emisari români și ruși, pentru ieșirea României din Axă.

In cîrcurile informate dela Londra, se reamintește că de aproape un an, adică dela armistițiul încheiat de Mareșalul Badoglio cu aliații, România se gădea la hotărîri în acest sens. Preocuparea a rămas însă fără urmări din cauza precauțiunilor severe luate de germani. Germanii au mai consolidat aceste precauțiuni în epoca execuțiilor lor din Ucraina, dar acestea au avut drept rezultat și întărirea curentului pacifist din România, cu atât mai mult cu cât germanii au adoptat și măsuri nedibace, cum a fost sacrificarea trupelor române din Crimeea pentru salvarea unui maximum de trupe germane.

După aceea s'a produs misiunea Principei Stirbey, care cu toate că a eşuat în aparență, a marcat jaloanele defectiunii române. Anglo-Americanii au arătat emisarului român că trebuie să se înțeleagă cu ruși, dar Prințul Stirbey a subliniat că ocupația germană în România îngreunează concretizarea unui eventual acord. Lucrurile începuseră să se întărgănească cu toate că trupele sovietice intrase în Moldova.

(15)

1491

(Agenția A.F.I.)

Evenimentele din Finlanda, iar mai târziu schimbarea atitudinei Turciei, au impresionat totuși profund opinia publică românaască, silind-o să se hotărască și să poată afirma că reluarea ofensivei sovietice în sectorul Iași a fost semnalul convenit pentru efectuarea loviturii de stat care a dus la înlocuirea regimului Antonescu și cel al Generalului Sănătescu. Prezența acestei personalități este considerată ca un semn că armata participă la lovitura de stat. Desigur că D-l Maniu și Brătianu au fost aceia care au regisat această lovitură.

Problema care se pune astăzi este următoarea : Condițiile actuale ale Rusiei sunt oare tot atât de favorabile ca și acelea care au constituit baza con vorbirilor ? Proclamația Regelui Mihai trebuie să confirme această ipoteză. Cercurile informate din Londra își exprimă însă îndoială în această privință. Părerea lor este că defectiunea României este astăzi mult mai puțin utilă decât acum trei luni. De altă parte, când Regele Mihai vorbește despre România ca "aliată", vrea desigur să spună în cel mai bun caz "cobeligerantă". Nu se disprețuește desigur în nici-un caz valoarea acestei colaborări, dată fiind ura permanentă a românilor față de unguri. Se pune însă întrebarea dacă hotărârea luată de Regele Mihai și de sfetnicii săi va fi deajunsă pentru a duce armatele sovietice la porțile Europei Centrale, prin câmpia Ungariei. Totul depinde de rapiditatea executării ordinelor. Se pare că germanii nu au trupe multe în România și nu este deloc sigur că ei vor face sacrificii mari pentru a păstra regiunea petroliferă Ploiești. Germania este prea categoric înfrântă pe plan militar, pentru a mai da o atât de mare importanță petrolului din România. Valoarea loviturii de stat este aşadar micșorată în raport direct cu descreșterea importanței pe care petrolul român o are pentru Germania.

O hotărâre similară a Bulgariei - dacă ea va fi luată - va avea o importanță tot atât de limitată. Bulgaria are avantajul că posedă o armată aproape intactă, dar se înseală profund dacă își închipează că va putea negocia cu folos ruptura sa cu Germania. În momentul de față succesul pe teren militar este prea sigur pentru aliați, pentru că el să nu fie urmat de succese pe teren diplomatic.

AGENTIA TRANSOCEAN.

Din Londra.

Un punct extrem de important nu trebuie uitat în legătură cu hotărârea României de a ieși din războiu. Condițiile care au fost prezentate de către aliați nu sunt acelea care i-ar fi fost prezentate dacă ar fi ieșit mai devreme din războiu. În ceea ce privește Bulgaria, Londra nu a trimis încă nici-un răspuns la cererea guvernului din Sofia de a i se prezenta condițiile de pace.

Evenimentele care au dus la situația din România sunt următoarele : Acum câteva luni România a luat contact cu Marea Britanie pentru a discuta condițiile de pace. Anglia a consultat imediat Rusia și Statele Unite. S-au stabilit clauzele ce-au fost remise Români, cu condiția ca aceasta să se pună în contact cu Rusia. Atunci români s-au răsgândit pretextând că nu pot ieși din războiu, deoarece forțele germane din România sunt foarte puternice. Situația actuală depinde de următoarea întrebare : Înainte de a fi dat proclamația, Români au consultat oare

.//.

(Agenția Transocean)

Rusia? În caz negativ ei își fac iluzii dacă își închipuesc că condițiile care i s-au oferit acum câteva luni, mai sunt și azi valabile. România nu devine în mod automat o aliată a Națiunilor Unite, iar poziția ei urmează să fi definitivă abia de acum încolo.

POST RADIOTELEGRAFIC A.B.C.

Din Stockholm.

- Ziarile suedeze de după amiază "Nya Dagligt Allehanda" și "Aftombladet", au publicat azi articole de fond asupra ieșirii României din războiu. Ambele declară că ruperea relațiilor României cu Axa nu a venit pe neasteptate, ci a fost precedată de o ofensivă intensă a diplomației aliata împotriva țărilor balcanice. Lipsesc încă hotărârea Bulgariei care după cum accentuează "Nya Dagligt Allehanda" era aşteptată cu mult mai devreme.

Ambele articole caracterizează ieșirea României ca o grozavă lovitură pentru conducerea de războiu germană. Prin aceasta dominația germană asupra Balcanilor s'a eclipsat definitiv.

Ziarile socotesc că una din primele consecințe practice va fi extinderea teritoriului românesc în dauna Ungariei. "Aftonbladet" adaugă că acest lucru, cât și garanția de independentă dată României, constituiesc un exemplu asupra însemnatății reale a politicii puterilor mari. În timp ce prietenii credincioși ai aliaților ca polonezii, grecii și jugoslavii, ar avea motive să se îndoească de fidelitatea și morala aliață în general, România, țara care a ajutat în mod real Germania mai mult decât toate celelalte, este acum răsplătită. Pentru cei care își fac încă iluzii sau au îndoeli asupra idealurilor puterilor mari, aceste evenimente constituiesc o lecție plină de învățături.

"Nya Dagligt Allehanda" se ocupă mai pe larg de perspectivele de viitor ale României și scrie: "Este sigur că Basarabia și Bucovina de Nord vor cădea ca și în 1940 în lăuntrul hotarelor sovietice, dar se poate pune întrebarea ce atitudine vor lua rușii față de problema gurilor Dunării. Chiar în cazul când aceste regiuni vor rămâne mai departe sub stăpânire româncască, este totuși probabil că ele vor fi supuse unui viguros control internațional sau sovietic. De altă parte, este probabil, că rectificările de frontieră efectuate în favoarea Bulgariei în Dobrogea de Sud, vor rămâne în vigoare, eventual cu mici corecturi, fapt pe care nici români nu ar putea să-l găsească nejustificat, deoarece ținutul este locuit de o majoritate bulgară".

In ceea ce privește problema româno-maghiară, ziarul crede că aceasta este o problemă extrem de importantă, a cărei soluție justă, va fi găsită la viitoarea conferință de pace. Din punct de vedere militar, evenimentele din Balcani înseamnă o descoperire a flancului german de sud-est. Armatele germane de pe frontul românesc sunt amenințate cu distrugerea, în timp ce trupele să în Grecia au de ales între a se retrage rapid sau a se lăsa încercuite. Diviziile din Jugoslavia vor fi silite să execute o retragere foarte precaută pe teritoriul unguresc. Față de această situație, pierderea terenurilor petroliifere dela Ploiești, este pentru Germania, unul din dezavantajile cele mai mici.-

POSTUL IIIE II.

- Ostași români din București, Camarazi,
Mulțumită armatei germane în întreaga țară domnește liniste.
Nimeni n'a dat sprijin sau ascultare Regelui și Guvernului trădător. Capi-
tala țării este încercuită de unitățile armatei germane. Cenzurile bandei
de lași și de ticăloși cari au vrut să pactizeze cu bolșevismul iudaic,
sunt numărate. În scurtă vreme banda trădătorilor va fi lichidată.

Ne adresăm vouă, camarazi și ostași din București, care
până în prezent ati dat ascultare ordinelor unor trădători și unor ofițeri
fără onoare. Sunteți în ceasul de față fără nici-o speranță. Iată unde
v'au adus ordinele unor generali și ofițeri cari n'au văzut frontul nicio-
dată. Cu armata germană nu poate glumi nimeni.

Armata germană acordă întregul său sprijin Guvernului Național Român. Banda trădătorilor cari s'au cuibărit la București va fi nimicită
fără cruce.

Soarta voastră este pecetluită.

Un singur lucru vă mai poate salva. Depuneti armele și veniți
în rândurile camarazilor voștri germani, alături de care ati luptat până
acum cot la cot. Puneti capăt vărsării de sânge care nu slujește decât
interesele bolșevice și nicidecum vouă sau patriei voastre.

- Răspunzând apelului adresat de armata germană, următoarele
unități din regiunea București au depus armele, înțelegând orice acțiune :

Regimentul de Gardă al Conducătorului Statului cu toate
tancurile și armele sale.

Regimentul de pionieri de gardă dela Otopeni.

Garda Postului de Radio București.

Bateria de artillerie antiaeriană dela Băneasa.

Dezarmarea altor unități române este în curs.

Proclamația Guvernului Român către Țară.

POSTUL RADIO ROMANIA.

- În urma proclamației M.S.Regelui Mihai I, Guvernul Român a
căutat să lichideze în mod onorabil și prin bună înțelegere retragerea tru-
pelor germane din România, îngăduindu-le acestora să părăsească teritoriul
nostru. Cu toate că comandanțul german a aprobat acest plan și și-a dat
cuvântul de onoare că trupele germane se vor retrage în ordine și fără
violentă, unele unități germane au atacat unități românești, dezarmând
chiar unele formațiuni române. Pe de altă parte, aviația germană a atacat
în mod massiv capitala, bombardând chiar obiective neavând caracter militar,
ca exemplu Palatul Regal.

Săvârșind aceste fapte, Germania s'a pus în stare de război
cu România. Guvernul Român ordonă armatei noastre să înceapă lupta în
toată țara împotriva germanilor în vederea eliberării teritoriului. Dease-
menea întreaga populație este invitată să dea întreg concursul armatei
noastre.

Guvernul Român este convins că și de această dată armata
română își va îndeplini misiunea în mod demn și onorabil.

Orice român întelege astăzi că datoria sa este să se grupeze
în jurul M.S.Regelui, a Guvernului, pentru a elibera țara de acei cari n'au
făcut altceva decât să ne ciuntească hotarele fără a respecta cuvântul dat.-

Trăiască Regale !

144

26 August 1944.

- 15 -

POSTUL BERLIN.

- În legătură cu situația din România "Völkischer Beobachter" serie :

"Noul guvern instituit la București de Regele Mihai este obisnuitul guvern Kerensky premergător adevăratului guvern comunist, pe care-l pregătește.

Că România nu poate sădăjdui într'un ajutor anglo-american este mai presus de orice îndoială, decarece Balcanii au fost lăsați de căstia pe seama bolșevicilor. Rușii vor să ocupe mai întâi România, pentru a o putea apoi bolșeviza".-

POSTUL DUNAREA.

- La Berlin, trădarea clasică dela București este calificată ca o trădare de mâna a doua.

Unele unități române s-au predat rușilor în prima zi și datează acestui fapt armatele sovietice au înaintat, fără a întâlni rezistență între Prut și Siret, unde trupele germane au fost nevoite să se retragă pe noi poziții. Alte unități s-au alăturat trupelor germane și luptă mai deosebită contra bolșevismului. Regele Mihai a urmat exemplul Regelui Ferdinand I, care, în 1918 s-a făcut și el unealta unei clici.

Cu toate acestea, deși suntem abia după 48 ore dela converțirea regimului din România, se poate spune că în curând se vor face simțite contra-măsurile germane luate.

Din New-York se anunță că unele cercuri americane și-au exprimat părerea că este dela sine înțeles că România are să se întâlnească cu Rusia, căci numai aceasta este în măsură să hotărască condițiile de pace,

Prin urmare, un lucru va fi sigur, că Basarabia și Bucovina nu vor mai fi românești.

Cred, că, care, Români și atitudinea lui Brătianu și Maniu va îndupla pe ruși să respecte independența României?

Oricum se vor lichida evenimentele în România, un lucru rămânecă în istorie : rușinoasa trădare a clasică dela București.-

POSTUL BUDAPESTA.

- În numele Regelui Mihai, Guvernul Român a ordonat trupelor sale să tragă în armata germană, fapt ce a determinat pătrunderea cu ușurință a armatelor sovietice în dispozitivul german dintră Prut și Siret și ca urmărare amenințarea graniței noastre dela Sud.

Față de această situație au fost luate măsuri, pentru siguranță, care măsuri s-au dovedit a fi absolut necesare.

Astăzi, postul de radio Bucegi a anunțat că România începând din 25 august a.c., se află în stare de războiu cu Germania.

Ca urmare acestui fapt, trupele germane de pe frontul românesc nu rămas singure; unele unități române au atacat trupele germane, iar altele desprinzându-se de pe linia frontului, s-au îndreptat spre Sud.

Englezii acordă o mare importanță acestui pas făcut de

///.

MJS

(Postul Budapesta)

România, însă în același timp ci evită să precizeze că vor garanta independența României în cazul în care Rusii vor ocupa-o militar încețește.

POSTUL BERLIN.

- La Wilhelmstrasse nu s'au făcut declarații asupra măsurilor ce s'au luat și ce se vor mai lua împotriva României.

S'a precizat însă că Germania nu este deținătoare dispusă să primească evenimentele din această țară fără a reacționa.-

POSTUL LISABONA.

- Din București se anunță pe cale particulară că Regele Mihai și guvernul său au cerut Marci Britanii și Statelor Unite să reia relațiile diplomatice cu România.-

AGENTIA TRANSOCEAN.Din Helsinki.

- Cercurile aliate au răspândit sunoul că un partător de cuvânt al ministerului de externe finlandez ar fi declarat : "Dacă știrile din România se confirmă, acestea vor provoca reacții în guvernul finlandez".

Cercurile autorizate informează că nici o persoană în legătură cu ministerul de externe nu a făcut o asemenea declaratie.-

POST RADIOTELEGRAFIC A.B.C.Din Berna.

—"Gazette de Lausanne" a întrebat, cu prilejul evenimentelor din România, mai multe personalități române care trăiesc în Elveția, ce părere au despre răsturnarea guvernului din România. Printre cei întrebăți au fost : fostul ministrul de externe Gafencu, Prințul Nicolae, vrchiul Regelui Mihai, și fostul ambasador Franasovici.

Prințul Nicolae a declarat : "Sunt fericit de evenimentele la care suntem martori. Mulțumită Regelui și înțeleptilor săi sfătuitori, România a părăsit, însfârșit, o politică nonorocită, o politică ce a fost dusă împotriva sentimentelor poporului român.

D-l Grigore Gafencu a declarat : "Cea mai importantă problemă este impăcarea cu Uniunea Sovietică. Eu am accentuat totdeauna că aceasta era necesar și posibil. Nădăjduse că Uniunea Sovietică va înlesni această împăcare, ea ar servi ca o bază solidă și durabilă pentru relațiunile dintre U.R.S.S. și România".

D-l Franasovici Richard, a declarat : "Vor veni vremuri grele și dureoase după care poporul român își va găsi din nou, odată ce încercările lui grele se vor fi sfârșit, locul la care fi două dreptul jertfele sale și istoria sa, într-o Europă care va ieși dintr-o pace dreaptă și

196

(Post Radiotologic A.B.C.)

- 17 -

se va baza pe principiile solidarității între clase și a înțelegerii dintre popoare".

POSTUL DUNAREA.

- Proclamația Comandantului Gărzii de Fier, Horia Sima :

"Români ! forțele subterane iudeo-masonice încearcă să dea lovitura de moarte poporului românesc.

După ce săngelul nostru a curs timp de 3 ani împotriva bolșevicilor cari vor să ne desființeze nu numai ca stat dar să distrugă însăși ființa națională, armata română este astăzi îndemnată să depună armole".

In ce minte infernală s'a zomislit acest plan ? Cine a culezat să-și ia răspunderea acestor fapte ? Sângelul vărsat este profanat astăzi prin această ticăloșie.

Nu este familie care să nu fi sângerat în acești ani de luptă și morți scumpi nouă sunt acum uitați.

Elementele iudeo-masonice au hotărât planul de a îndepărta România dela linia ei de onoare și încearcă să ne convingă că nu este nici o primejdie din partea bolșevismului și că suntem susținuți de Anglia și America.

Aceasta este cea mai mare absurditate, deoarece Anglia nu poate să ne apele, așa cum nu a putut să apele atâtea alți popoare.

Armatele anglo-americane au instalat la putere, în formele cele mai variate pe exponentii internaționalei a III-a.

In ceea ce privește România, orice amestec anglo-american este pur și simplu interzis.

Cazul Poloniei, unde a fost instaurat un guvern comunist, în ciuda intervențiilor anglo-americane este concluziv.

România trebuie să fie alături de Germania. Este linia lui Moța și Marin, cari au suferit, au luptat și s-au jorțfit pentru poporul românesc.

Este linia mormintelor noastre sfinte, ale eroilor cari au căzut cu față la dușman.

Nu vă lăsați ademeniți nici de făgădueli și nici înfricoșați de amenințări.

Victoria finală va fi a acelora cari vor să-și poarte destinația.

Poporul german își încordează toate puterile pentru a da luptă finală. Aici, ca și în întreaga Europă, se creiază noi energii, Strigătul inamicului este prea timpuriu;

Nu uitați români, cuvintele profetice ale Căpitanului, transmise Fuehrerului în 1938 :

"Toate puterile iudeo-masonice din întreaga lume nu vor putea intuneca adevărul".

Această profetie se va îndeplini. În aceste momente grele, născărea legionară, conștientă, încearcă dar neînfricată, nu se teme de nimic și este gata să-și asume orice răspundere. Cu această credință puternică și neclintită în suflet, chem la arme poporul român, chem la arme pe toți legionarii.

Mă adresez armatei române : ofițeri, subofițeri și soldați, și le cer în numele istoriei noastre milenare și în numele sângei lui vărsat

MF

(Postul Dunărea)

- 18 -

alături de camarazi noștri germani să nu asculte cuvântul laș al trădătorilor.

Toți trădătorii și toți românii conștiinți din armată sunt deslegați din această clipă de orice jurământ făcut guvernului trădătorii.

Nici un soldat să nu ridică arma împotriva camarazilor germani.

Lozinca noastră să fie : "Front comun împotriva bolsevismului și a tuturor acelora care-l sprijină".

Inimi viteze, pentru patria noastră scumpă, pentru poporul nostru drag, pentru biruința civilizației creștine, înainte !

Trăiască România Naționalistă !

Trăiască Legiunea și Căpitanul !

Trăiască Führerul Adolf Hitler, Conducătorul Marelui Reich German".-

AGENTIA A.F.I.

Din Londra.

- Primele informații primite la Londra din Moscova, cu privire la cătăudinea României, confirmă indicațiile date aseară de postul de radio Moscova, după care Rusia acceptă capitularea României pe baza condițiilor oferite acum trei luni. Cu alte cuvinte, Kremlinul nu socotește necesar să înăsprescă aceste condiții, socotind că așa cum sunt stabilite, ele pot permite mai ușor atingeră scopul principal și amune : câștigarea războiului în cel mai scurt timp și în chipul cel mai hotărât.

Astfel stând lucrurile, se înțelege ușor că rușii au cerut noului guvern român să le dea cel mai mare sprijin pentru eliberarea totală a teritoriilor românești de prezența trupelor germane.

Nu va fi deci vorba ca România să întreprindă un războiu "privat" împotriva Ungariei, în vederea redobândirii Transilvaniei de Nord, ci ea se va conforma instrucțiunilor pe care le va primi atât în domeniul militar, cât și în cel economic.

De altfel, după informațiunile primeite la Londra din surse balcanice, lucrurile sunt destul de confuze în momentul de față în România. Noul guvern pare a fi stăpân pe situație la București, unde totuși nu se observă nici un semn care să indice preparative germane în vederea plecării.

Pe de altă parte, trupele române par a fi grăbită să termine lupta și se predau în masă rușilor, fără a se putea totuși spune de pe acum că au angajat ostilități împotriva germanilor și a ungurilor.

Se va putea eventual spune că situația din România ar prezenta destule analogii cu situația din Septembrie a anului trecut, petrecută în Italia, după anunțarea încheierii armistițiului. Însă nu vor trebui să se mai repete greșelile cari au permis atunci germanilor să se crăponeze în peninsula italiană. Pe de altă parte, este probabil că români sunt tot atât de obosiți de războiu, cum erau și italienii în toamna anului 1943. Totodată este clar că perspectiva românilor de a recăștișa Transilvania, constituie un puternic motiv pentru a-i înderma să prindă din nou gust de luptă, în timp ce înastfel de stimulent nu există pentru soldații italieni. Defecțiunea României pare să aibă ca efect imediat curmarea tergiversărilor bulgare... .

22

198

AGENTIA TRANSOCEAN.

- 19 -

Din Berlin.

- Comentariile presei referitoare la evoluția politică din România, confirmă părerea germană după care intenția aliaților este aceea de a arunca România în brațele Rusiei Sovietice.

României nu i-a fost promis nici un fel de armistițiu și nici un fel de pace pe baza unei condiții certe, scrio "Volkischer Beobachter" ci este vorba de vechiul sistem bolșevic, adică de intrarea armatei sovietice care va avea drept scop bolșevizarea țării și anexarea ei la Republica Sovietică.

Chiar după patru ore dela trădarea Regelui Mihai, trădare săvârșită față de țară și de popor, s'a putut constata o prăbușire a României care nu mai poate fi oprită.-

AGENTIA REUTER.

Din Stockholm.

- Corespondentul din Berlin al ziarului "Svenska Dagbladet", anunță astăzi că Mareșalul Ion Antonescu, fost prim-ministru al României, împreună cu predecesorul său renunțat, nu au mai fost văzuți de când au fost invitați la Palatul Regal.-

27 August 1944.-

POSTUL BERLIN.

- Motivele și speranțele cari au determinat acțiunea clicaieî trădătoare din România, ies acum din ce în ce mai înălț la iveală. Totuși, societatile acestei cluci n'au ajuns la bun rezultat.

Anglia și America, țările dela care acești trădători așteptau o primire entuziasmată pentru trădarea lor mărșavă, lasă România victimă a Moscovei, adică aceluiasi Kremlin care nu dorește altceva decât să-și mărească teritoriul.

Noul guvern național va acționa în curând, însă deocamdată are motive bine definite care-i impun să-și țină secrete planurile și sediul.

POSTUL LONDRA.

- În România frontul german s'a prăbușit.

Trupele române luptă împotriva forțelor germane, pretutindeni. Capitala a fost curățită. O puternică armată germană, aflată în pădurile Tunari, care se pregătea să atace Bucureștiul, a fost respinsă și în cercuită.

In regiunea Ploiești, lupte grele sunt în curs.

Trupele române au respins un puternic atac german întreprins împotriva orașului Giurgiu.

//.

23

199

POSTUL MOSCOVA.

- 20 -

- Hotărârea Regelui Mihai și a noului guvern român au creiat condițiile necesare pentru soluționarea crizei care a început să se simtă chiar din momentul când poporul român și-a dat seama că orice continuare a acțiunii de cooperare cu Germania duce țara spre catastrofă.

Populația de mult își manifesta nemulțumirea, iar partidele politice democratice deși desființate, și-au manifestat în repetate rânduri dorința de a termina cu regimul fascisto-hitlerist.

Fără îndoială că România ar fi vrut să iasă din războiu, în urma condițiunilor de armistițiu oferite de Rusia Sovietică, încă din primăvara acestui an. Atunci însă, agenții hitleriști au zădărnicit ruperea alianței cu Germania.

Clica evenurieră a lui Antonescu mai spera încă într-o victorie germană. Nouile lovitură ale armatei roșii au spulberat și aceste ultime speranțe.

Regele Mihai și noul guvern au declarat că încearcă ostilitatea împotriva aliaților și Uniunii Sovietice, urmând să procedeze la alungarea nemților din România.

Ieșirea României din Axă are o importanță covârșitoare nu numai pentru această țară, ci pentru întreg Balcanul, docarece prin această lovitură se prăbușește întregul sistem de dominație german din sud-estul Europei. Însemnatatea acestui din urmă fapt nu poate să fie subestimată.

Ziarul "Trud" scrie că ieșirea României - care era, ceea mai sigură și folositoare alianță a Germaniei, constituind și o poziție cheie a nazisților în Balcani - din alianța cu Reichul nazist, însemnează crahul sistemului político-militar al Germaniei din sud-estul Europei.-

28 August 1944.

POSTUL BERLIN.

- Agenția sovietică "Tass" a publicat acum condițiile armistițiului încheiat în urma capitulării Regelui Mihai al României. Cea mai importantă stipulație este aceea care prevede continuarea luptei alături de aliați și acordarea unei depline libertăți de mișcare trupelor sovietice pe teritoriul român precum și punerea la dispoziția rușilor a tuturor mijloacelor de comunicație.

Aceasta este primul pas spre încorporarea României la Uniunea Sovietică. Același procedeu a fost întrebuită și la încorporarea statelor baltice.

Înălță în cursul anului trecut Anglia și Statele Unite își manifestaseră desinteresul lor total față de România, declarând că problema românească urmează să fie rezolvată numai de Soviile.

POSTUL LONDRA.

- Manifestul blocului democrat din România, a fost citat la Londra cu un interes deosebit. El este socotit ca un început fericit spre refacerea României. Cercurile politice subliniază în deosebi paragraful în care se declară că România va relua lupta alături de vechii săi aliați împotriva dușmanilor din totdeauna,

(Postul Londra)

- 21 -

(24) 200

Comentând gestul României, ziarul turcesc "Ullus", scrie că în acest fel România primește asigurarea unui viitor liber, ceea ce constituie o garanție și pentru viitorul întregii Peninsule Balcanice, Balcanii vor constitui pe viitor un bloc menit să colaboreze cu restul Europei. "Este evident că Hitler nu va putea face din România ceea ce a făcut din Italia, căci guvernul a luat măsuri rapide eficace".

Se anunță din Bulgaria că trupele care sosesc acolo din România sunt dezarmate și interzise. -

POSTUL DUNAREA:

- Regele trădării a fugit în Turcia ! Guvernul trădător a părăsit Capitala ! Oficerii cari s'au predat rugilor au fost execuți, iar armatele românești ajunse pe măna sovieticilor, au luat drumul pierzării spre Siberia, la munci silnice. Hoardele rusești au ajuns în țara noastră. Preoții sunt răstigniți, copile sunt batjocorate, satele sunt arse. Guvernul de trădători a deschis toate pușcările. Toți criminalei, hoții, jidani și comuniștii, au ieșit și se organizează în bande de agasini. Guvernul a făcut un apel la popor pentru a-i obține sprijinul. Fiți calmi, fiți înțelepti. Nu dați crezare minciunilor. Nu vă lăsați ademeniți de îscăliturile imbecililor senili, ca Maniu și Dinu Brătianu care au trădat țara. Asculтаți sfaturile posturilor noastre, și salvarea va sosi în curând.

Horia Sima, Comandantul "Gărzii de Fier", a organizat totul pentru continuarea luptei. Legionari, oriunde vă aflați, luați contact între voi și formați grupuri tari. Pedepsiți imediat cu moartea și fără judecată pe trădători și hoți, oriunde și oricine ar fi. Păziți căile ferate, drumurile și podurile. În scurt timp totul va fi în ordine. Până la sosirea noastră, țara rămâne pe mâinile voastre. Luați seama legionari. Purtăți-vă ca eroi. Trăiască Legiunea și Căpitanul.

Iubiți români și frați creștini, în acest ceas de grecă eșumpări rezultatul luptei depinde de voi.

Azi, hoardele din Răsărit, dau năvală voind să ne ia tot ce avem mai scump, adică pământul nostru. Faceți-vă datoria. Întoarceți-vă cu gândul la Dumnezeu, și punăti-vă nădejdea în el ca și strămoșii vostru. Apărați-vă de prăpastia deschisă de un Rege trădător. Indreptați-vă gândurile către slujitorii Altarului Sfânt, care sunt deasemeni filii de țărani. Faceți-vă datoria, căci trădarea nu primește binecuvântarea lui Dumnezeu.

Acest Rege care putea fi un rege și mai mare, a adus ruginea neamului nostru, odată cu exilul lui. Pedeapsa lui Dumnezeu a început.

Părinte din neamul meu de țără, făți datoria. Tu învățător, fiu de țără, făți deasemenea datoria în acest ceas. Îndrumător al fraților mei dela coarnele plugului, ascultă glasul nostru și pregătește țeapa în care vom trage pe trădători, după cum a făcut Vlad Tepeș, care așa a izbăvit țara.

Țărani dela coarnele plugului, preoți, învățători, uniti-vă și pregătiți țeapa pentru trădători.

Țărani dela coarnele plugului, inamicul caută să vă ademe-nească prin cuvinte dulci. El vă promite pacea. Dar poate fi aceasta adevărată pace pe care o dorim? Dacă îl veți crede, țara noastră va fi dată nimicirei jidanolui. Nu există scăpare decât prin disciplină și ordine. Nu lăsați să vi se smulgă armele. Voi știți că lupta este singura posibilitate împotriva potopului năvălitor, împotriva belgevicilor și trădătorilor.

Popor Român, cu Dumnezeu înainte.
Trăiască Legiunea și Căpitanul.

29 August 1944.

- 22

AGENTIA REUTER

Din Washington.

- Potrivit unor cercuri, deobicei bine informate de aci, armistițiul care va fi semnat la Moscova, oferă României o situație apropiată de aceea de co-beligeranță. Se spune că termenii dau României speranță de a redobândi Transilvania.-

Din Istanbul.

- Prima dare de seamă autentică asupra evenimentelor cari au culminat prin ruperea legăturilor dintre România și Axă, a fost făcută la Istanbul de către Lt.Cpl. De Castellaine, un ofițer britanic care a părăsit Bucureștiul în ziua de 24 August, adică la numai o zi după proclamația Regelui Mihai. El a sosit în Turcia însotit de un ofițer superior din armata română, care a dus cu sine o notă oficială care urma a fi transmisă la Moscova.

De Castellaine a spus că în timpul întrevederii dintre Dictatorul Antonescu și Regele Mihai - întrevedere care a avut loc în ziua de 23 August - primul a arătat necesitatea continuării războiului împotriva Rusiei. Regele a ordonat arestarea lui Antonescu și a preluat întreaga situație în mâinile sale. Ceilalți membri ai guvernului au fost imediat chemați la Palat. Pe la ora 20, ministrul german Von Killinger, a fost chemat și el la Palat, unde i s-a comunicat hotărârea României. La 22,25 a fost radiodifuzată proclamația Regelui. Graba a fost atât de mare, încât proclamația a fost retransmisă cu mijloace improvizate și a fost parțial inteligibilă.

Col.Castellaine a spus că în capitală, Germanii erau complet zăpăciți și mulți dintre ei și-au lăsat armele la portierei hotelurilor unde locuiau. În alte părți ei au acționat imediat, ocupând centrele Galați, Giurgiu și Turda, baricadând goseaua principală București-Ploiești, pe o lungime de 15 mile în afara Capitalei.-

Comentarii asupra situației din România.

a/. Posturile sovietice.

5 Septembrie 1944.-

POSTUL MOSCOVA.

- Transmitem reportajul intitulat "Intâlniri bucureștene" : Intrarea trupelor sovietice în București este principalul subiect de discuție al populației române, care a salutat cu prietenie sosirea trupelor noastre în capitala țării.

Ceea ce remarocăm dintr'un început este faptul că alături de clădiri impunătoare și luxoase se văd maghernițe mizerie. În mijlocul mulțimii se ivesc ofițeri îmbrăcați elegant și soldați în uniforme sdrențăuite.

.//.

26

262

Pe străzile principale se văd cetățenii sovietici de curând eliberați din lagăre. Ei sunt într-o stare de plâns. Pe lângă ei trece o coloană de vre-o 1.500 de prizonieri nemți escortați de sentinelă române. Nici un neamț nu merge pe jos. Ei și-au făcut rost de căruțe iar vânzătorii ambulanți îi servesc cu tot felul de alimente.

Prin oraș trec mereu trupe sovietice care se îndreaptă spre front. Alături de automobilele amfibii aleargă massive coloane motorizate, salutate de populație, care datorită armatei roșii a scăpat de jugul hitlerist.-

7 Septembrie 1944.-

- Ziarul "Pravda" scrie următoarele cu privire la intrarea trupelor sovietice în România :

"La Constanța, populația română continuă să admire armata roșie. În port se pot vedea vasele rusești ancorate lângă navele românești. Marinarii și soldații români ajută pe ruși la încărcatul și desemărcatul acestor vase. Cele câteva lagăre de prizonieri germani din acest oraș, sunt pașite de armata română."

-- Popoarele Europei au văzut astăzi că trupele sovietice luptă pentru eliberare și nu pentru aservirea lor, așa cum anunță propaganda inamică. Poporul român a avut ocazia acum să cunoască politica nefastă dusă de guvernările de până mai zilele trecute. Poporul român caută să se imprietenască cu trupele eliberatoare, pe care le primește cu flori și urele. Drapelul românesc flutură lângă cel sovietic, iar trupele române luptă umăr la umăr cu cele rusești, pentru eliberarea patriei lor.

26 Septembrie 1944.-

- Interview-ul acordat de M.S.Regale Mihai I al României, ziaristilor străini.

Majestatea Sa Regale, hotărând să satisfacă dorința corespondenților presei străine trimiși la București imediat după 25 August, i-a primit în ziua de 25 Sept. 1944, într'o audiență colectivă.

La orele 15, corespondenții agenților de presă și ai ziarilor străini, conduși de către d-nii : Richard Hillard, din partea Ministerului Afacerilor Străine și Ioan V.Costin, Consilier de Presă, au sosit la Palat, unde au fost întâmpinați de Mareșalul Curții Regale, Maestru Curții și Adjutanțul de serviciu.

Primirea ziaristilor a fost cinematografiată în grădina Palatului Regal.

La sosire, M.S.Regale a strâns mâna celor prezenti, după care a rostit declarația către presa străină, care a fost publicată în ziare.

Ziaristii au formulat apoi o serie de întrebări, pe care Augustul Suveran le-a ascultat cu vădit interes și la care a răspuns cu toată bunăvoie.

La sfârșit, M.S.Regale a stat de vorbă îndelung cu fiecare dintre oaspeți, d-nii Morev și Lubo, reprezentanții Agenției "Tass", bucurându-se de atențunea deosebită a Suveranului.

27

205

28 Septembrie 1944.-

- 24 -

D-l Frank O'Brien dela "Associated Press of America" a întrebătă :

- Majestatea Voastră voește să ne arăti care este prorarea Sa cu privire la viitorul economic imediat al României și cu privire la nevoile ei ?

Răspunsul Suveranului a fost scurt și precis :

- Nevoile imediate ale României se referă, în primul rând, la sfârșarea de războiu, succesul armatei noastre în lupta comună, va depinde direct de calitatea și cantitatea echipamentului ei. Avem deosemenea mare nevoie de medicamente pentru a îngriji cum trebuie pe răniții noștri.

Ziaristul nord-american pune apoi o a doua întrebare :

- Ar putea Majestatea Voastră să ne spună cum socotește că se poate menține căt mai bine pacea ?

Răspunsul este :

- Cred că mijlocul cel mai bun a se asigura pacea, constă din prietenia celor trei membri principali ai Națiunilor Unite. Această alianță va garanta pacea și securitatea lumii întregi, desvoltarea nestințării a tuturor popoarelor, refacerea economică generală și progresul în viitor.

D-nii Alfred Cholerton dela "Daily Telegraph" și Sam Brewer dela "Chicago Tribune" vor să stie care sunt liniile generale pe cari se va redresa România și va reface distrugerile de războiu și în ce fel poate fi prevăzută poziția generală a României în Europa viitoare.

M.S.Regele răspunde :

- Aceasta este pentru România nu numai o problemă de refacere, dar și o problemă de dezvoltare economică cu scopul de a se asigura standardele de viață pentru toate clasele sociale. Numai o organizație economică internațională poate contribui cu succes la realizarea acestor țeluri.

Acesta este motivul pentru care opinia publică din România urmărește cu un deosebit interes discuțiile dintre Națiunile Unite cu privire la un plan monetar internațional, la schimburile de capital și la politica de investiții.

D-nii Archie Gibson dela "Daily Sketch" și Alfred Cholerton dela "Daily Telegraph", roagă pe Suveran să arate care au fost evenimentele care au dus la răsturnarea regimului Antonescu și în ce măsură a contribuit el la aceasta.

- Nu a fost foarte greu pentru Majestatea Voastră să răstoarne pe Mareșalul Antonescu când "Conducătorul" era stăpân pe situație și Bucureștiul înțeasă de nemți ai Gestapo-ului și ai formațiilor S.S. ?

Răspunsul Suveranului nu se lasă așteptat.

- Înlăturarea regimului Antonescu a fost desigur o sarcină foarte grea. Toate calculele pe care le făcusem duseau în mod inevitabil la concluzia că germanii erau cu mult superiori ca număr forțelor române din interiorul țării. În același timp agenții Gestapo-ului și ai formațiilor S.S., observau cu toată atenția acțiunile noastre.

Dacă s-ar fi ținut seama numai de forță materială, perspectiva era cu adevărat întunecată, - aproape că nu aveam şanse de succes. Cu toate acestea, nu ne-am lăsat descurajati. Știm că voința Poporului Meu era să-și redobândească libertatea și știm deosemenea ce forță morală sprijinea hotărârea lui. Aveam convingerea că era nevoie numai de o scânteie pentru a elibera această forță morală.

Aceasta, în câteva cuvinte, este istoria evenimentelor dela 23 August.

28

204

28 Septembrie 1944.-

- 25 -

Aceste înfăptuiriri au dovedit încă odată superioritatea forțelor morale asupra celor materiale. Dacă n'ăși fi lăsat convins numai de cal-
cule bazate pe raportul de forțe militare, acțiunile dela 23 August din Ro-
mânia nu ar fi putut niciodată să se producă.

D-l Archie Gibson dela "Daily Sketch" reagă ca M.S. Regele să dea mai multe precizări în legătură cu aceste evenimente.

- A plănit Majestatea Voastră încă înainte de 23 August să
scape România de Mareșalul Antonescu? Dacă da, ce anume s'a produs pentru
a împiedica pe Majestatea Voastră dela realizarea acestor planuri?

- După cum am spus colegilor Dv., - răspunde Suveranul, - aveam
do gând să rupem lanțurile ce legau România de Germania încă cu mult înainte
de 23 August. În cursul lunii Iunie am prezentat celor trei principale pu-
teri, un plan anunțit în acest sens.

Pe vremea aceea, forțele române și germane erau atât de dis-
proportionate, încât nu era posibilă nici o acțiune fără un ajutor militar
în interiorul țării.

Între timp, continua pregătirea nouilor contingente de re-
cruți. Către 23 August, această instrucție făcuse oarecare progrese. În
consecință, am profitat de primul moment favorabil pentru a trece la acțiune,
renunțând la un ajutor militar în interiorul țării.

Este evident că ofensiva armatei ruse, care a imobilizat
considerabilele forțe germane în Moldova și Basarabia, a constituit o condi-
ție esențială a succesului acestei acțiuni.

D-l Alfred Cholerton dela "Daily Telegraph" adresează Suvera-
nului în rebarea ce se întâmplă în mod evident după aceste precizări.

Cari sunt prioritățile Majestății Voastre cu privire la cele mai
eficace căi pentru a realiza o colaborare deplină și leală între România și
Națiunile Unite?

Răspunsul Suveranului este acela pe care a înțeles să-l dea
țara întreagă:

- Lupta pe care armata română o duce cu armata rusă împotriva
înamicului comun, constituie cel mai bun punct de plecare pentru colaborarea
dintre România și Națiunile Unite.

D-nii Hubert Pictet și Yves Frank dela "Jurnal de Geneve",
vor să știe cări sunt prerogativele regale în nouă stat democratic al Româ-
niei.

- Prerogativele regale - răspunde M.S. Regele Mihai - sunt defini-
te de constituțiile din 1866 și 1923, care au fost repuse în vigoare de către
noul guvern. În ceea ce privește viitorul, pot să declar că Monarhia nu se
va abate niciodată dela principiile constituționale și democratice.

D-l Stephen Gardony, corespondentul lui "New-York Times",
intrebă care a fost rolul special al Suveranului în pregătirea evenimente-
lor dela 23 August.

M.S. Regele răspunde :

- La 23 August am socotit că sosise momentul cel mai potrivit
pentru a termina un regim dictatorial ce nu corespunse niciodată dorințe-
lor poporului Meu. Bineînțeles că Mă hotărăsem cu mult mai înainte să fac
acest lucru.

Evenimentele dela 23 August au fost doar culminarea efortărilor
Mele de a coordona planurile pregătite de multă vreme de către conducătorii
noștri politici militari cu dorințele Națiunilor Unite.

Intrebarea următoare, a aceluiaș corespondent, se referă la ce
se așteaptă M.S. Regele Mihai dela aliați, cu privire la viitorul României.

.//.

29

205

28 Septembrie 1944.-

- 26 -

Suveranul răspunde :

- România speră că Națiunile Unite îi vor acorda securitatea față de agresiune în viitor și să vor ajuta în redresarea și dezvoltarea ei economică.

Poporul român este gata să aducă contribuția sa la organizarea păcii și securității mondiale.

D-l Derek Patmore, corespondent al ziarului "Daily Mail", întrebă :

- Ar putea Majestatea Voastră să dea un scurt mesaj pentru poporul britanic, dat fiind că îndrăzneața sa lovitură de stat i-a câștigat admirarea întregiei națiuni britanice ?

Suveranul satisface imediat dorința ziaristului englez, spunând :

- România este cu adevărat fericită că și-a redobândit locul ei printre Națiunile aliate ce luptă pentru libertate.

Poporul britanic merită totă recunoașterea lumii pentru uriașa sa contribuție la apărarea libertății.

Poporul român a admirat întotdeauna curajul și dărzenia națiunii britanice, arătate în special în zilele întunecate și tragice dela Dunkerque.

D-l Patmore adresează apoi o a doua întrebare :

- Poate Majestatea Voastră să ne dea amănunte asupra posibilităților României, țară bogată în alimente, de a contribui, împreună cu Națiunile Unite, la ajutorarea țărilor infometate din Europa ?

Răspunsul M.S.Regele nu lasă nici o îndoială asupra dorinței țării de a acționa și în acest domeniu alături de aliați :

- România este gata să contribue în măsura posibilităților ei la ajutorarea popoarelor infometate. Dar, în primul rând, noi trebuie să aprovisionăm armata rusă alături de care luptă împotriva inamicului comun.

D-l Sam Brewer dela "Chicago Tribune" este cel ce pună întrebarea următoare :

- Binevoește Majestatea Voastră să ne spună care sunt planurile pentru a se rezolva problemele foarte dificile ale României în domeniul adăpostirii și al alimentării, probleme cărora trebuie să li se facă față în preajma iernii ?

- Aceasta este una dintre problemele cele mai grele ce se pun guvernului, - răspunde M.S.Regele. Ea este să udătă în prezent ținându-se seama de necesitatea de a se ajuta populația ce a rămas fără locuințe în urma bombardamentelor. Nici un sacrificiu nu va fi prea mare pentru a se asigura acest ajutor.

D-l G.Davis, dela "Gazette de Lausanne" întrebă pe Suveran cum vede El relațiile viitoare dintre România și Elveția din punct de vedere economic, politic și cultural.

- Poporul român - răspunde M.S.Regele - nutrește un viu interes pentru democrația elvețiană și pentru infăptuirile ei atât pe teritoriul politic, cât și pe cel economic.

Sunt sigur că relațiile dintre România și Elveția vor continua după război o mare dezvoltare.

La întrebarea următoare :

"Ce crede Majestatea Voastră despre rolul jucat de Crucea Roșie Internațională în România?", Suveranul răspunde :

28 Septembrie 1944.-

- Ca peste tot, Crucea Roșie Internațională și-a desvelită și în România, în cursul acestui războiu, acțiunea ei binefăcătoare. Colaborarea dintr-o orgărele Crucii Roșii Internaționale și autoritățile românești a fost întotdeauna caracterizată prin spiritul cel mai amical.

D-l N. N. Păunescu, corespondent al lui "North American Newspaper Alliance", întrebă :

- Cum privește Majestatea Voastră situația politică internă a României într'un viitor apropiat?

- Privesc situația politică internă a României cu încredere - răspunde M.S. Reghele Mihai. Guvernul actual este sprijinit de patru partide politice a căror înțelegere cred că constituie o garanție pentru dezvoltarea normală a instituțiilor democratice ale țării.

D-l Liviu Nasta, corespondent al Agenției "Britanova", întrebă cum privește Suveranul României situația țării Sale în organizația viitoare a lumii.

- România - este răspunsul Suveranului - nu core decât securitatea pentru a se putea dezvolta în mod liber atât din punct de vedere economic, cât și din punct de vedere spiritual și pentru ca poporul român să poată aduce astfel contribuția sa la civilizație.

Ultimul care pune o întrebare este căpitanul nord-american C.S. Gekler din "First Combat Camera Unit", care a fost în același timp și unul din operatorii ce au cinematografiat această primire a ziaristilor străini.

D-Sa întrebă :

- Crede Majestatea Voastră că a 15-a armată aeriană nord-americană a fost un factor important în desfășurarea războiului și se va dovedi că un factor decisiv de semnificativ în obținerea victoriei finale în Europa?

La această întrebare M.S. Reghele răspunde :

- Da, sunt convins că rolul jucat de aviația nord-americană a fost de cea mai mare importanță întrigă căstigarea războiului.

b/. Postul România Liberă.

20 Septembrie 1944.-

- Se transmite un fragment din articolul fostului nostru ambasador în U.S.A., D-l Carol Davila, care scrie : "Salut noul regim care s'a întronat în țara românească. Viitorul României va depinde de consolidarea democrației și de prietenia dintre Rege și popor, precum și de colaborarea cu U.R.S.S. Nu există nici o îndoială în ceea ce privește neamestecul Uniunii Sovietice - după cum a declarat D-l Molotov - în treburile noastre interne. Mai rămâne întrebarea dacă prejudecățile anti-comuniste vor putea să ocupe vreo poziție în România. Factorul determinant pentru România este deci neamestecul Sovietelor în treburile interne și purtarea corectă șiumană a trupelor sovietice pe teritoriul român".

Cu privire la scrisoarea D-măriei, d-l Carol Davila a spus : "Aceasta va depinde de atitudinea pe care Monarhia o va lăsa față de U.R.S.S. Totuși, nu sunt sigur dacă Regele va putea rezista unor sugestii reacționare și va păstra o atitudine pretenioasă față de Sovietă".

Referindu-se la nouă guvern, d-l Carol Davila a subliniat că e greu de înțeles de ce face parte din el Generalul Potopeanu, trecut pe

lista criminalilor de războiu, și același lucru se poate spune și despre Primarul Capitalei, generalul Dombrovski, când una din datoriiile noului guvern este de a urmări pe criminalii de războiu și de a înlătura elementele pro-fasciste.

Adunarea constituțională va hotărâ soarta Monarhiei. Viitorul guvern trebuie să fie alcătuit din oameni politici liberi și să garanteze consolidarea raporturilor de prietenie cu țările aliate, restituirea averilor evreilor și plata despăgubirilor. O atare politică înseamnă un important factor în desvoltarea viitorului României. Înțelegerea reciprocă dintre România și Soviile și încrederea între puterile apusene și Uriunea Sovietică sunt singurele mijloace pentru asigurarea unei unități stabile.

- În legătură cu deportarea în Rusia a lui Ion și Mihai Antonescu, Pantazi, Vasiliu, Eleftherescu și a generalilor germani Hansen și Gerstenberg, se adaugă că aceștia toti sunt considerați candidați pe lista criminalilor de războiu. Această măsură corespunde în întregime tuturor declaratiilor făcute în cursul acestui războiu de către națiunile unite cu privire la toți cei care s-au făcut vinovați de crine în teritoriile cotropite. Această măsură corespunde spiritului declarăției comune făcute de aliați la Moscova în Noembrie trecut cu privire la criminalii de războiu.-

21 Septembrie 1944.-

- Reorganizarea armatei noastre este una dintre ocupările de seamă ce ni se impun. Mareea și generoasa noastră vecină, Rusia Sovietică, împreună cu Marea Britanie și Statele Unite învingătoare nu ne-au cerut dezarmarea deși ar fi putut să o facă; dimpotrivă, ei au cerut întărirea armatei noastre. Armata roșie ajută armatei noastre ca să recăstige Ardealul. Situația actuală pune în fața noastră problema urgentă a reorganizării armatei noastre. Este absurd ca să mai ceară cineva ca armata noastră să lupte în spiritul în care a luptat în ultimii 4 ani. Stim cu toții că armata română a fost organizată în spirit nemțesc de instructori germani în frunte cu Hansen. Aceasta înseamnă că toate regulamentele române au fost schimbate în spiritul german prin introducerea concepțiilor hitleriste și prin otrăvirea cu bacilul crucii încârligate, impunând lupta în interesele Germaniei. Armata noastră a fost educată în spirit mercenar. S'a adus un dispreț total armatei noastre. Se impune deci democratizarea armatei, epurări imediată în special în rândul ofițerilor statului major, care n'au avut nimic comun cu interesele patriei noastre. Trebuie pusă în fruntea comandanțului armatei noastre ofițeri noi. Acești ofițeri există și trebuie să ia conducerea nefărțiată. Reorganizarea armatei înseamnă reeducarea ei în spirit popular deci în interesul națiunii noastre. Se cere stârpică urei de rasă, democratizarea armatei și stabilirea unui respect mutual pentru ofițeri și soldați. Soldații să nu mai fie terorizați și maltratați. Procedarea la reeducarea și organizația armatei trebuie pusă în practică imediat. Numai atunci armata noastră va fi o armată populară și ea va duce la bun sfârșit opera dela 23 August și vom putea lupta în mod demn alături de glorioasa urmată roșie. Români nu pot uita atitudinea criminală pe care hitleristii, compliciti și agenții lor au adoptat-o față de poporul nostru. Astfel nu se vor uita niciodată suferințele îndurante de cei 4.000 premilitari dela Buzău.

Români, femei, copii, și invalizi, cereți răzbunarea împotriva nemților și a complicitelor lor. Prin actul dela 23 August nu au fost înărtăți toți criminalii. Cui burile de rezistență sunt numeroase.

21 Septembrie 1944.-

(Postul România Liberă)

Portile închise așilor s'au deschis dar asasinii și schingiuitorii n'au fost încă pedepsiți.-

- 29 -

26 Septembrie 1944.-

- Să se dea pământ tăraniilor !

Iată o măsură de urgență necesitate. Tăraniul nostru, care până acum a fost oropsisit, a plătit întotdeauna oalele sparte ale stăpânilor săi.

Improprietărirea tăraniilor este o problemă care trebuie rezolvată imediat. Să se ia moisiile criminalilor de războiu și să se distribue grabnic tăraniilor. Răbdarea aceea ora nu trebuie să mai fie pusă la grea incercare.-

27 Septembrie 1944.-

- Realizarea unei democrații românești aderărate nu se poate efectua decât prin colaborarea tuturor forțelor națiunii. Partidul comunist împreună cu Uniunea Patriotică, cu partidul socialist-democrat și cu partidul socialist tărănesc au în program crearea unui front național anti-hitlerist, fără a periclită prin aceasta acțiunea frontului național democratic dar lucrând deasupra îngustei politice de partid a unora. Mari probleme așteaptă să fie rezolvate : distrugerea totală a hitleriștilor, protecția muncitorilor, improprietărirea tăraniilor și curățirea aparatului de stat.

Să nu avem în vedere ambițiile de partid ale unora, ci faptele izvorăte din energia unită a tuturor forțelor democratice. Pentru rezolvarea problemelor naționale și sociale este nevoie de un front anti-hitlerist al întregiei națiuni.

c/. Posturile anglo-americane.-

8 Septembrie 1944.-

POSTUL LONDRA.

- Un ofițer britanic s'a adresat pentru prima oară românilor, spunând următoarele : "Români, fericiți schimbare care s'a produs în România și care era așteptată de 6 luni, se dezcrește unui mănușchi de patrioți grupați în jurul generalului Sănătescu și a d-lor Iuliu Maniu și Brătianu,

Aceștia, l-au ajutat pe Regele Mihai I în grea misiune ce o avea de indeplinit.

Stați uniti în jurul guvernului.

Dăți întregul vostru sprijin națiunilor unite.

Priviți înainte trecând peste greutățile momentului care sunt inerente, și gândiți-vă că sunt abia două săptămâni de când ați rupt legăturile cu nemții".-

8 Septembrie 1944.-

- 30 -

POSTUL VOCEA AMERICEI.

- Scriitorul Petre Neagoe adresează câteva cuvinte poporului român :

"Forțele națiunilor unite înaintează pe toate fronturile. Germanii sunt pur și simplu zăpăciți de loviturile primite.

Wehrmacht-ul, echipat cu armele cele mai moderne, pornise la cucerirea lumii. Forța lui era considerată de poporul german, de neînvinș.

Astăzi Wehrmacht-ul înaintează în . . . retragere.

Insăși Germania, trebuie să recunoască că situația sa este gravă. Cum va putea poporul german să oprească loviturile date de forțele aliate ?

Un comentator american, Constantin Brown, scrie : spiritul de luptă german este sfidat. Germanii își părăsesc echipamentul și fug în dezordine. Din Iulie 1943 germanii sunt puși numai pe fugă. Este adevărat că propaganda germană este foarte îscusită, totuși, nu poate face din negru, alb. Înfrângerile trebuie să le recunoască.

Numai când nazistii vor fi total înfrânti va putea domni din nou pacea în lume."-

POSTUL GLASUL AMERICEI.

- Vorbește d-l Carol Davila :

"Noi, români, ne simțim mândrii de alianța cu marile puteri, prietenile noastre de totdeauna. Acum, luptăm cu inamicul nostru de ieri, alături de brava armată roșie care nă-a ajutat la 1877 să câștigăm independența și la 1918, unirea.

Timp de doi ani n' am făcut decât să repet că trebuie să privim cu incredere înspre poporul rus, care nu ne-a vrut rău niciodată. Si astăzi repet că viitorul nostru este alături de ruși,

Regele Mihai și colaboratorii săi au făcut tocmai ceea ce am nădăjduit noi. Gestul lor are o însemnatate covârșitoare pentru strategia războiului, atât pe terenul moral cât și pe cel politic, imprejurări care vor aduce mari avantajii viitorului țării noastre. Așa cum a început guvernul, a început bine. Nu mă îndoiesc că el va reveni asupra multora din dispozițiile legislative ale vechiului regim, inclusiv asupra acelor privitoare la evrei.

Vă dați seama desigur că prin contribuția tuturor se vor recompensa toate greșelile trecutului; Sus inimile frați români și buni prieteni ! Trăiască România"!

- Ascultătorii din România cunosc acum valoarea declaratiilor lui Göbels. Din toate căte s'au spus la Berlin, nu s'a realizat nimic. După pierderea Franței, Belgiei, Olandei, Italiei și acum a României, după care au urmat Bulgaria și Finlanda, Germania nu va mai putea continua luptă.

Prezența României alături de armatele aliate este deosebit de importantă, fapt subliniat atât de Moscova, cât și de ceilalți aliați.

Prezența României a dus să grăbită prăbușirea Germaniei, după cum a grăbit actuala situație a Bulgariei. Nu ne îndoim că acțiunea începută va continua cu aceeași insuflare până la sfârșit. Avem speranță că democrația română va fi pe cât de insurșită, pe atât de dinamică.

Amintim cuvintele lui Pertinax, un prieten al lui Niculae Titulescu, care referindu-se la oportunitism, speră că nu acesta este motivul acțiunii României. Continuându-și drumul nou trăsat, ca o urmare a trecutului, poporul român se va ridica din nou în vechiul său loc.-

(34)

210

8 Septembrie 1944.-

- 31 -

AGENTIA REUTER

Din Londra.

- Harold Cardozo, corespondentul din Madrid al ziarul "Daily Mail", scrie :

"Cercurile diplomatice din Madrid povestesc dramatica tragedie a morții mai multor membri ai legației germane din București. Se pare că atunci când ministrul Germaniei, baronul von Killinger, a văzut că România a părăsit cauza germană, a făcut pace cu Rusia și s'a întors împotriva fostului său aliat, el a avut o comotie cerebrală și a dat ordinul să se închidă toate ușile legației. Apoi cu un pistol mitralieră, Killinger s'a năpustit în clădire, omorând pe oricine întâlnea. Funcționarele îl rugau să le cruce, dar se zice că, Killinger ar fi strigat : "Trebuie să murim toți pentru Fuehrer" și și-a continuat execuțiile.

Însărcinat, el s'a încuiat în biroul său și și-a săburat creerii cu pistolul.

Amintim că săptămâna trecută, purtătorul de cuvânt al ministrului de externe german, a declarat că atașatul legației germane dela București a sosit la Berlin cu automobilul. Mai târziu s'a arătat că acest atașat aduse și el în mașină trupurile soției și fiicei sale, omorâte după cât se pare de partizanii români. Sunt puternice bănueli că soția și fiica atașatului se aflau în localul legației în timpul comotiei celebrele a lui Killinger, și au fost printre cei impușiți."

9 Septembrie 1944.-

Din București.

- D-l Derek Pattmoro, corespondentul special al ziarului "Daily Mail", transmite :

"Regele Mihai al României și-a salvat viața adăpostindu-se la Banca Națională, în cursul raidurilor germane de teroare asupra Palatului. După acest incident, Tânărul rege a devenit un adevărat erou național. Acest lucru s'a întâmplat după discursul radiodifuzat dela 23 August.

Capitala României, greu avariată de raidurile aviației germane, începe să se refacă după cele câteva săptămâni de grele frământări, cele mai violente din istoria țării. Palatul Regal este în mare parte distrus.

11 Septembrie 1944.-

POSTUL LONDRA.

- Vorbește un aviator britanic, care pentru prima oară se adresează României la microfon : "Români, țara Dvs., a treout prin timpuri grele și foarte critice. Actul Regelui Mihai, dela 23 August 1944, va rămâne în istoria României ca un act plin de curaj și de adânoasă înțelegere a situației.

Veti rămâne veșnic îndatorați Suveranului vostru, care de mai mult de șase luni, încerca totul pentru binele vostru.

D-l Iuliu Maniu și colaboratorii săi au stat veșnic în strânsă legătură cu Națiunile Unite. Pentru aceasta, unii din ei au cunoscut Jilava și asuprirea Gestapo-ului.

11 Septembrie 1944.-

- 32 -

POSTUL LONDRA.

- Acum este momentul să dați tot sprijinul Suveranului vostru. Dacă aveți de întâmpinat unele greutăți, nu trebuie să uități că nu sunt nici două săptămâni de când armatele voastre luptau încă alături de germani, împotriva Națiunilor Unite.

Eu vă recomand : unitate, statormicie și disciplină".-

- D-l Stefan Nenițescu a publicat un articol în ziarul "France" care apare la Londra, tratând despre semnificația evenimentelor istorice din România. De fapt, schimbarea dezastroasă a politicei românești, a inceput la 29 August 1936, când Niculae Titulescu a trebuit să renunțe la postul său. De atunci România a închetat să mai fie o monarhie constituțională. Opoziția se desvolta chiar de pe atunci, devenind blocul democratic de azi. Era natural să se cristalizeze în jurul lui Iuliu Maniu, dacă ne gândim că în România 82% din populație o formează țărăniminea.

- Brătianu s'a aliat deasemenea cu partidul național-țărănesc. D-l Pătrășcanu, unul dintre conducețorii partidului comunist, a luat imediat contact cu d-l Iuliu Maniu. Cât despre d-l Titel Petrescu, n'a fost prima oară când s'a unit cu țărănistii în alegerile generale. Astăzi, când soldații români luptă alături de cei sovietici în Transilvania, este bine să amintim că este a doua oară în decurs de un secol, când Români lupă alături de ruși, -

22 Septembrie 1944.-

POSTUL LONDRA.

- Un reprezentant al poporului jugoslov, s'a adresat poporului român, în limba franceză, declarând :

"Români nu au fost niciodată dușmanii popoarelor slave. De aceea și jugoslavii s'au considerat totdeauna prietenii românilor și au considerat politica guvernului Antonescu, contrarie intereselor române și jugoslave laolaltă, sperând că va veni ceasul când România se va angaja odată alături de cei ce luptă pentru libertate și dreptate. Din fericire, aceasta s'a întâmplat. Soldații români luptă și ei acum pentru aceeași cauză care mână pe naționaliștili jugoslavi, care au și eliberat mare parte din teritoriul lor, sub comanda Mareșalului Tito. Pentru această luptă, români trebuesc însă să purifice cadrele autorităților, așa cum au făcut jugoslavii, de elementele care sunt contrarii actualei lupte. Pentru viitor, Jugoslavia este bucuroasă să vadă o colaborare sinceră și amicală cu vecina ei România, în spiritul libertății și dreptății.

- Vorbește d-l Bozin, secretarul general al Comunității Române din America :

"Vă salutăm dragi frați români. Ne saltă înima de bucurie, constatănd că îndemnurile noastre au fost ascultate. Vă felicităm și suntem mândri că ați sfârșit lantul nazist, alăturându-vă aliaților vostrui sinceri, care la conferința dela Teheran, au creiat României o soartă mai bună.

Această unire a voastră cu armatele aliate au avut drept rezultat slăbirea forțelor bestiei hitleriste. Prin această alianță cu Națiunile Unite și cu Rusia Sovietică, ați scăpat de jugul călăului Antonescu, inaugurând o democrație salutară pe care în frunte cu guvernul vostru de tranzitie, trebuie să o continuați.

22 Septembrie 1944.-

- 33 -

(Postul Londra)

Nu trebuie să incetați lupta, ci dimpotrivă, trebuie să distrugeti și ultimele rămășițe fasciste, hitleriste și gardiste, din țara voastră. Noi, frații voștri americani de origină română, avem încrederea că veți pune în curând bazele unei democrații că mai sinceră.

Noi, cei de aici, v' am trimis manifeste și v' am vorbit la radio, îndemnându-vă în repotate rânduri la acțiuni care acum v' au adus libertatea dorită de atâția ani.

Extindeți unirea între voi și Națiunile Unite. Nimeni și nimic nu vă va putea opri din calea fericirii voastre.

Să trăiti frații români ! Trăiască prietenia româno-americană ! Trăiască democrația !

25 Septembrie 1944.-

- O telegramă din București anunță că fostii miniștri din guvernul Ex-Regelui Carol al II-lea, Giugurău, Manolescu și Valer Popp, au fost arestați. Ei sunt răspunzători în mare măsură de cedarea Ardealului către Ungaria și pentru faptul că au pregătit drumul armatei hitleriste, spre a pătrunde în România.

Soful Gestapo-ului din România, Arthur Tesser, a fost impuscat de o sentinelă română pe când încerca să treacă fraudulos frontiera.-

30 Septembrie 1944.-

AGENTIA REUTER.

Din București.

- D-l Derek Pattmore, corespondentul special al ziarului "Daily Mail" la București, transmite :

"Regina Mamă Elena a României m'a primit în Palatul său de aici și mi-a povestit cu mândrie felul cum Regele Mihai a organizat lovitura de stat care a dus la prăbușirea lui Antonescu și la expulzarea trupelor germane.

Mihai a fost tot timpul foarte calm, a declarat Regina. Chiar în ziua loviturii de stat, nu era deloc nervos. El se afla la București, iar eu la Sinaia. Nu îi era posibil să vorbească deschis la telefon, dar când mi-a spus "este foarte clad astăzi", mi-am dat seama că a sosit momentul. Natural, eram foarte îngrijată pentru viața Lui. A fost deci o mare ușurare când mai târziu, în cursul nopții, a trimis să mă aducă.

Regina mi-a povestit cum a trecut să treacă printr-o coloană germană pentru a ajunge la Rege. Germanii, care nu știau ce se întâmplatase la București, au lăsat-o să treacă.

Amintind felul cum erau supraveghiați de Antonescu și de agenții naziști, Regina mi-a spus că de câte ori vorbea cu Regele la telefon despre germani întrebuită cuvântul "epură", pentru a-i induce în eroare.

.//.

d/. Posturile germane și axiste.-5 Septembrie 1944.-POSTUL DUNAREA.

- Dela trădarea clichei Regelui Mihai, în București domnește haosul și dezordinea. Nu mai există nici o autoritate care să poată stăpâni situația. Zi și noapte se aud focuri de arme și nefintrerupt se fac așa zise "descinderi", care în realitate nu sunt decât jafuri organizate. Bande de comuniști atacă, jefuesc și terorizează, folosindu-se de situația actuală. Guvernul nu mai știe unde-i este capul.-

- Trădarea Regelui se răsfrânge asupra poporului. Guvernul trădării nu a acceptat încă formal condițiile impuse de guvernul sovietic, iar între timp trupele sovietice înaintează pe teritoriul românesc și pun în aplicare planurile de îngenuchere ale țării. Misiunea lor este precisă; aceea de a pregăti terenul după jaful realizat, pentru bolșevizarea României. În cursul săptămâni trecute, s'a întrunit la Moscova o comisie a muncii pentru Siberia Centrală și Orientală. În această întrunire s'a hotărât să se ceară României un milion și jumătate de oameni : ingineri, arhitecți, tehnicieni și muncitori.

7 Septembrie 1944.-POSTUL DUNAREA.

- Așa v'ati închipuit voi români situația în amăgitoarea zi de 23 August ? Ati crezut că însfârșit pacea a sesit și fericirea unei asemenea vizuni v'a dus la o betie suflarească rar trăită. Dar betia aceasta a fost fructul unei cumplite iluzii pe care acum trebuie să o plătiți cu o și mai cumplită realitate. Un vis amăgitor de 24 de ore căruia i se opune astăzi lungă perspectivă a unei mări de lăcrămi, a unui munte de suferință, mizerie, desnaidejde, robie.

Când la 23 August Regele Mihai v'a mințit, atâtia soldați români surprinși de cuvîntele lui s-au gândit că a luat sfârșit despărțirea de ai lor și suferințele războiului și au lăsat armele la ordinul primit. Dar hoardele roșii nu i-au tratat așa cum s-au așteptat, ci tratându-i mai departe ca pe dușmani, i-au dezarmat și i-au transportat în interiorul Rusiei.

Regele Mihai v'a anunțat la 23 August că s-a încheiat un armistițiu și voi ati crezut. Dar acum este cert că acest armistițiu nu există. Mai mult, comisia românească, plecată mai mult de o săptămână la Moscova, nici nu a primit condițiile armistițiului. Dece oare ? Uniunea Sovietică lasă să treacă timpul, ca ocupându-se până la ultimul sat din țara românească, aceasta să se găsească în fața unui fapt împlinit și fără drept de replică. Așa v'ati închipuit voi români situația la 23 August ?

Si cine este trimisul țării să se înteleagă cu Moscova ? Cui i s'a dat totăță increderea unei asemenea misiuni ? În ce mâini au încăput interesele țării ? În acelea ale d-lui Pătrășcanu a cărui celebritate lipsită de onoare nu merită să fie amintită. Agent al Moscovei, comunist și în prezent omul de incredere căruia i s'a încredințat viitorul României. Si între timp, hoardele sovietice nu se mărginesc să deporteze numai pe soldații români dezarmați, ci și populația, mai ales din Moldova.-

38

214

7 Septembrie 1944.-

- 35 -

(Postul Dunărea)

Peste tot în țară comandanții sovietici sunt stăpâni. La București comandanțul sovietic local a ordonat starea de asediul și interzicerea portului de armă pentru români. Cine ar fi crezut asemenea lucruri în ziua trădării Regelui? Cine ar fi crezut că de pe acum sovietici vor instala tribunale de războu, așa cum au făcut-o la București, unde sediul unui asemenea tribunal se află în clădirea vechei judecătorii de ocol de lângă Vama Postei, având ca președinte pe jidanul Rabinovici - cunoscut încă din săngheroasele zile basarabene din 1940 - și ca al doilea președinte pe avocatul, tot jidan, Pauker. Acest tribunal a dispus arestarea a mii de oameni. Ati fi crezut aceasta la 23 August? Ati fi crezut că sovieticii vor transporta în adâncul Uniunii Sovietice 1.400.000 de români și alți 10.000 oameni de știință: ingineri, arhitecti, medici, savanți, așa cum își propun? De pe acum se fac pregătiri pentru punerea în practică a acestui plan, pentru primele concentrări de muncă în cari români cei mai capabili urmează să fie robi. Regele Mihai v'a vorbit despre garanții din partea Americii și Angliei, dar iată că ambii miniștri de externe ai acestor puteri, d-nii Cordell Hull și Eden se grăbesc să declare că Statele-Unite și Marea Britanie nu au dat nici cea mai mică garanție României.

Dealtfel, agenția americană "Associated Press", declară că în România atmosfera este tot mai apăsătoare, iar o revistă americană scrie că Bulgaria și România s'au cam grăbit și vor plăti scump această grabă. Ce aspect vor avea aceste țări după 3 ani, având în față exemplul Poloniei ocupate, se întreabă revista? Iată la ce se reduce ajutorul mult cântat - anglo-american. Dealtfel, ceea ce se întâmplă astăzi cu țara românească, este un lucru față de care Germania pune de mult în gardă lumea întreagă. Dar demonstrațiile logice ale Germaniei au fost interpretate deseori ca simplă propagandă. Acum, din păcate, românilii pot vedea că nu era vorba decât de expunerea unei realități și mai crude când este trăită. Astfel, cînd a trădat Germania s'a trădat pe sine. Dar nu este încă timpul pierdut. Acum, în ultimul ceas, români, înțoarcetă-vă împotriva dușmanului care vă calcă țara! A sosit momentul faptei. Nu pregetați dacă nu vreți să fiți cu desăvârșire sacrificați.-

10 Septembrie 1944.-POSTUL DUNAREA.

- Frații creștini din România, groaznic blestem a căzut pe capetele voastre: blestemul de a fi trădati și de a fi puși apoi să luati arma împotriva singurului apărător al pământului vostru, împotriva poporului german. Încrezători și buni, ati căzut victimă acestei încrederi și bunătăți, făcând să reusească crima ticleuită de jidani și de dușmanii neamului.

Primele rezultate oficiale ale actului dela 23 August, sunt cele trei decrete elaborate de Lucrețiu Pătrășcanu, în baza căroro jidani sunt puși din nou în toate drepturile civile și politice. Toate legile anti-iudaice de legitimă apărare au fost anulate, iar Constituția din 1923 - realizată prin complicitatea trădătoare a mai multor partide - a fost reintrodusă. Pe de altă parte, sub scutul baionetelor bolșevice, jidani fac ce vor și sunt înarmați. Da! În timp ce românilor noștri li se iau armele, jidani și bandele de hoți și criminali sunt înarmați. Tribunalul Militar, presidiat de jidani Rabinovici din Cernăuți și Pauker din București, funcționează în capitala țării, pentru a judeca tocmai pe aceia cari au văzut împede pericolul care acum e în țară. Iată rezultatul amăgirii în care mulți români au căzut, ascultând propaganda postului de radio Londra.

39
215

10 Septembrie 1944.-

- 36 -

(Postul Dunărea)

Mica, dar viteaza noastră flotă a fost capturată de ruși, iar armata bolșevică profitând de ordinul pe care l-au primit soldații români de a lăsa armele, i-a dezarmat, pentru ca acum să-i transporte ca pe niște tuime în interiorul Rusiei, după ce mulți ofițeri au fost execuțiați. Averea țării cade acum pradă hoardelor roșii, care ridică viteze și recolță fără încetăci despăgubire. Femeile voastre sunt dezonorate și brutalizate, casele voastre călătorești, iar voi, cei ce mai aveți armele în mână trebuie să le folosiți împotriva celor alături de care, până ieri, ati apărat pământul strămoșesc. Abia acum s'au trezit toți și au văzut trădarea în toată grozăvia ei. Abia acum, când cei mai buni fiți ai țării au și început să fie porniți ca viteze, spre adâncul Rusiei unde vor munca ca robii, când aceiași destinație o au cele mai utile elemente care s'a format pentru propășirea țării: ingineri, arhitecti, doctori, chimisti, abia acum nuncitorii și țăranii văd ce fi așteaptă. O văd același lucru și jandarmii sub paza cărora sunt duși la robie frații lor, alături de care vor trebui să meargă și ei. O solidaritate începe să se formeze în neînțelegeri. Populația îngrozită fugă în parte spre Vestul țării, pentru a se arunca disperată în brațele forțelor germane, care o salvează, iar alții se ascund în munți și păduri. Nu puțini din cei puși să lupte împotriva foștilor camarazi, trec de partea lor.

Ne amintim cuvintele unui genial om de stat. Cuvintele pe care le-a rostit Petre Carp în fața Regelui Ferdinand I la 14 August 1914, în Consiliul de Coroană care trebuia să hotărască intrarea României în război împotriva Germaniei. Iată aceste cuvinte: "Voi trimite în luptă pe cei trei fiți ai mei dacă acest războiu se va face, dar să voi ruga lui Dumnezeu că armata noastră să fie invinsă, fiindcă rumal așa România va scăpa". Astăzi, situația ne face să ne gândim la fel. Dar acum mai există o scăpare: aceia de a reacționa. Să reacționați voi cei ce sunteți trimiți să luptați împotriva Germaniei, trecând de partea adevăraților aliați. Altfel, blestemul cel mai greu tot pe capetele voastre cade, Blestemul de a lupta alături de cei care în spatele vostru vă ucid, vă deportează fiili și frații...-

26 Septembrie 1944.-

- Români ! Bolșevicii vor căuta ca prin mijlocul unor alegeri măsluite sau silite, să încorporeze țara noastră la Uniunea Sovietelor, astfel cum au procedat cu Țările Bltice, sau cum de mult intenționează cu alte țări din Balcani. Români ! Dușmanii vor să ne lase numai ochii ca să plângem. Hidra comunistă, înfrântă cu năpârca jidovească, caută ca încetul cu încetul, să sugă tot sângele românesc. Sufletul neamului românesc nu se vinde. El este reprezentat nu de o mână de trădători, ci do batalioanele semetă ale lui Corneliu Codreanu și Ionel Moța. Gărzile de Fier cheamă la luptă sfântă pe români cu dragoste de neam. Nu este român acela care nu pune mâna pe armă, acum, când țara trece prin cel mai grozav pericol ; nu este român acela care, înțindă o mână de ajutor.

Tăranii, părăsiți ogoarele, care de acum înainte nu vor mai fi ale voastre. Plecați dela gospodăriile voastre jefuite de bolșevici, retrăgeți-vă spre codru, plecați spre munți ! Acolo vă veți întâlni în curând cu ostile legionare, pentru ca împreună să începeți lupta de eliberare.

In lupta cea mare care începe, nouile osti române au alături vitezele armate germane.

Dar coa mai puternică dinamită a poporului nostru este voința și hotărârea noastră neînfricată de a ne jertfi pentru neamul românesc.

40
216

26 Septembrie 1944.-

- 37 -

(Postul Dunărea)

Tărani români ! Tara nu vă vrea robi, ci liberi ca vulturii
Carpaților !

Români ! Vă cheamă tărâna strămoșilor noștri, jertfele frațiilor,
pământul țării noastre.

La arme, români !

28 Septembrie 1944.-

- Întoarcerea în țară a lui Max Ausnit, adică în lumea "liberă" din România, a fost anunțată ca un eveniment de mare importanță politică.

Acest fapt este un argument viu pentru imperioasa necesitate de a se fi încheiat armistițiul acum o lună. Dacă nu se facea acest armistițiu la timp, poporul român îl pierdea pe Ausnit, ceea ce era o mare pagubă, bineînteleas pentru Ausnit însuși. Se știe că acest individ este conațional și bun prieten al Eleni Lupescu și a fost conducătorul politico-economic și unul din stâlpii fostului Rege Carol II.

Carol II a cerut acum câțiva timp guvernului englez libertatea de a urmări din Anglia evenimentele europene. Se știe că această cerere a avut un răspuns negativ.

Pe de altă parte, în Rusia s'a ventilat cu incertitudini în ultima vreme ideea întoarcerii Regelui mazilii. S-ar putea că această divergență de păreri între Anglia și Rusia să existe numai în aparență. Vedem de altminteri cum a urmat reîmpărtășirea lui Ausnit, astfel că ne putem aștepta la orice, deși fostul Rege Carol al II-lea a fost acuzat de ziariștii englezi că unul care a descreditat politica britanică în România.

Dacă Rusia însă și Statele-Unite cad de acord asupra acestui fapt, atunci augustul răspuns al Angliei cade dela sine.

Carol, Ausnit și Lupeasca, nu au nici un interes pentru țara românească, în afară de politica lor iudaică.

America, înainte de sosirea trupelor ei pe continentul european, nu există politicește în conștiința Europei. Anglia este astăzi anexată politicește Uniunii Sovietice, fiind transformată în ciocan de distrugere al bătrânlui continent.

În ipoteza reîntoarcerii fostului Rege Carol, vechiul său adversar Iuliu Maniu, prins între ciocan și nicovală, va sta zadarnic cu ochii îndreptați spre Anglia.

Ce va face poporul român însă cu Ausnit și ce va avea de făcut cu amanta prietenului acestuia, Elena Lupescu ?

Poporul român va înghiți din nou multe, pentru că va fi dat de peste tot afară.

Care român l-a dorit și l-a chemat pe acest jidă ?

Dar există o vorbă veche românească : "Când șarpele lui i se face de bătaie, ieșe cu capul la drum."

Acum poporul românesc își dă seama de pericolul în care a fost adus.

Cum pot justifica reîntoarcerea lui Ausnit în țară comuniștili ? Ce spun ei despre revenirea acestui tipic antreprenor de trusturi ! Sau este îndrăgostit jidăul de proletariatul românesc ?

Se prea poate și aceasta. Proletariatul românesc, ca și cel ruseșc, sunt destinate să fie stăpânite de jidani.

26 Septembrie 1944.-

(Postul Dunăroa)

41 - 38 -

Iată cum armistițiul cu Rusia Sovietică, însemnează reîntoarcerea jidaniilor ca stăpâni ai românilor.-

1 Octombrie 1944.-

AGENTIA TRANSOCIAN

Din Berlin.

- Erwin Konnerth, este singurul din cei 16 jurnaliști care au fost în București în timpul capitulării României și care a putut să-și croiască drum înapoi în Germania nu fără puține aventure.

El a părăsit Bucureștiul, două zile după ce Sovietele au intrat în oraș și a văzut apoi tancurile și diviziile motorizate rusești, treând prin Sibiu.

Reportajul făcut de Konnerth, este primul reportaj necenzurat al unui martor ocular, asupra evenimentelor din România.

Konnerth spune :

"Demonstrațiile au început în timpul noptii de 23 August, când se spărgeau ferestrele și când au început să se tragă focuri de armă. Poliția română mă căuta, iar eu am reușit să ajung la legația germană.

Nouă zile după trădarea Regelui, am putut să scap din legație după ce am dat 120.000 lei primului locotenent din garda română.

În timpul șederii mele în legație, am văzut evreii din București înarmați cu pistoale și puști, făcând parte din poliția auxiliară. Am văzut deasemeni mulți copii înarmați care trăgeau în aer fără nici un motiv.

Când am trecut cu mașina mea prin București, am putut vedea diferite magazine jefuite.

În timpul șederii mele în legație, trupele sovietice au intrat în oraș. În ziua următoare sosirii lor, prețul pâinii s'a urcat dela 38 lei la 2.000 lei.

Majoritatea populației însărcinată, a părăsit orașul. Restaurantele din București erau pline până la refuz cu soldații sovietici, cari mai ales beau fără să plătească.

După amiază, nimeni nu se mai vedea pe străzi; numai ruși și membri ai poliției nord-americane care sosiseră cu avioanele. După protestul rusesc, aceștia au trebuit să părăsească Bucureștiul.

Membrii legației germane și câteva sute de supuși germani cari se refugiaseră în legație, au fost duși sub control sovietic, la liceul Mihai Viteazul; în acest timp eu am părăsit Bucureștiul cu mașina mea, plecând spre Sibiu. În drumul meu, am trebuit să dau încă de patru ori sume considerabile gărzilor române.

Când am sosit în Sibiu, era linigă. Autoritățile române de acolo s'au purtat extrem de corect cu germanii. Ei sperau - ca mulți alți români - că soldații germani vor sosi și vor împiedica înaintarea sovietică.

Imediat ce unitățile motorizate rusești - printre ele tancuri de 52 tone - au trecut totă ziua pe străzile Sibiului, infățișarea orașului s'a schimbat. Gloata românească intrase în acțiune.

Criminali eliberăți din penitenciarul dela Aiud, au sosit în oraș, purtând banderole roșii în semn de democrație. Ei defilau pe străzi în timp ce populația se ascundea.

///.

28 (42) 12
1 Octombrie 1944.-

- 39 -

(Agenția Transocean)

Pe tancurile rusești am observat multe femei în uniformă, dintre care multe femei ofițeri, ce nu aparțineau echipajului tancurilor.-

4 Octombrie 1944.-

POSTUL DUNAREA.

- În unul din numerile sale, "Pravda", susține că toate magazinele din București au vitrinele încărcate cu mărfuri furate din Rusia.

Să nu uite "Pravda" că noi cunoaștem Rusia, și că nu puteam lăua de acolo decât mizerie și nenorocire. Acest lucru nu-l spunem numai noi, dar îl spun și muncitorii noștri.

Năvălitorii ruși se simt foarte bine în țara noastră bogată și frumoasă.

Ei s-au convins că orașele lor nu se pot compara cu ale noastre. Toate orașele Rusiei nu sunt decât niște nesfârșite găuri de case înghesuite.

Puhoiul rusesc vede acum lumina și își dă seama de ceea ce înseamnă o țară civilizată. Rusiei îi mai trebuie o jumătate de secol ca să știe cum trebuie să trăiască un popor civilizat.

Români vă sfătuiesc : să nu fiți indiscreți ; să nu spuneți ce ați auzit dela unul sau dela altul ; să nu spuneți ce ați văzut în casa uruia sau a altuia ; să nu spuneți unde s-a evacuat cutare sau cutare, deoarece bolșevicii și evreii caută să vă jefuiască pe orice cale și caută să vă omoare.-

5 Octombrie 1944.-

POSTUL DUNAREA.

- Armata română a fost desființată. Evoluția aceasta nu numai că a fost așteptată, dar a fost și firească. Armata unui popor, se bazează pe onoare și pe cavalerismul său. Pe nicio orice armată, trădarea este arma cea mai nimicitoare. Acolo unde își face apariția trădarea, încep să apară numai de câte semnele dezagregării.

Evenimentele dela 23 August au atras cu ele o trădare în două direcții. Este vorba mai întâi de o trădare îndreptată împotriva poporului român și apoi împotriva aliatului de icri.

Intr'un interview acordat ziaristilor străini, Mihai a marturisit eforturile pe care le-a depus pentru a grăbi acest act odios. Cuvintele lui Mihai ne fac să ne cutremurăm de mânic. Ele dovedesc că soldatul de pe front n'a avut nici un amestec în această trădare. Din momentul trădării, a căzut și jurământul depus de ostași și ofițeri, Regelui lor. Dealtfel, reacțiunea soldaților de pe front a fost spontană, un număr impresionant dintre aceștia trecând de partea foștilor lor camarazi de luptă.

De atunci, rândurile armatei naționaliste se îngroașă pe zi ce trece.

După ce ne-au dezagregat armata, bolșevicii cer acum înființarea unor așa zise "divizii de voluntari" care vor activa sub comandament sovietic.

.//.

2A
13
5 Octombrie 1944.-

- 40 -

(Postul Dunărea)

Trădătorii neamului au pierdut însă posibilitatea de a întrebuința tineretul ca masse de luptători pentru interesele lor.

Brațele naționaliste se vor întruni ca să salveze poporul românesc de sub jugul bolșevic.-

- Așa cum poporul român a scăpat de sub jugul barbarilor, tot astfel ar putea scăpa și de sub jugul jidănilor și al bolșevicilor. Numai atunci va putea sosi ziua victoriei.

Ziarul "Pravda" cere democratizarea poporului român și purificarea lui de agenții lui Hitler.

După o lună și mai bine de stăpânire bolșevică, rușii încearcă pe toate căile și prin toate mijloacele, comunizarea românilor.

In limbașul bolșevic, democrație înseamnă asasinarea morală și sufletească a popoarelor, astfel ca poporul român să uite pe Stefan cel Mare, pe Mihai Viteazul și pe toți fluritorii tării. Să uite pe Mihail Eminescu, care după mentalitatea bolșevică a fost fascist, deoarece era dușmanul jidănilor.

Democratizarea poporului român înseamnă distrugerea bisericilor ortodoxe și prefacerea locașurilor acesteia în grajduri sau în cel mai fericit oaz, în magazii sau depozite. Atât uitat probabil ceea ce s'a întâmplat în Spania în timpul războiului civil, când comuniștii trăgeau cu mitraliera în chipul lui Iisus Hristos și distrugea podcabele bisericești.

Democratizarea despre care vorbește oficiosul bolșevic, însemnează abrutizarea poporului român, însă poporul român este un popor prea nobil pentru a se lăsa abrutizat de iudaism. Poporul român trebuie să bată acum fierul. Trebuie să distrugă aceste animale cu chip de om, care nu știu ce însemnează cultură și civilizație.

Răspunderea asupra dezastrului ce s'a abătut acum asupra poporului român, o poartă clica Regelui Mihai.

Un fost ministru român care a reușit să fugă din țară a povestit că unii din clica lui Mihai regretă acum actul săvârșit la 23 August. Unul dintre aceștia este și Iuliu Maniu.-

-----00000-----

B.- ARMISTITIUL.

Lucrările delegației române pentru încheierea armistițiului.

24 August 1944.-

POSTUL BUDAPESTA.

- Agenția M.T.I., transmite :

"Postul de Radio București a difuzat ieri seară o proclamație a Regelui Mihai I al României, prin care se declară că România a încheiat un armistiu cu U.R.S.S. și puterile anglo-saxone.

Proclamația anunță formarea unui guvern democratic în frunte cu generalul Sămătescu și prevede ca un prim punct de realizat din programul nouului guvern, abrogarea dispozițiilor arbitrajului dela Viena din 30 August, 1940.

Față de această situație, guvernul maghiar a luat măsurile necesare.-

28 August 1944.-

POSTUL BERLIN.

- Agenția sovietică "Tass", a publicat acum condițiile armistițiului încheiat în urma capitolării Regelui Mihai al României. Cea mai importantă stipulație este aceea care prevede continuarea luptei alături de aliați și acordarea unei depline libertăți de mișcare a trupelor sovietice pe teritoriul român, precum și punerea la dispoziția rușilor, a tuturor mijloacelor de comunicație.

Acesta este primul pas spre încorporarea României la Uniunea Sovietică. Aceași procedeu a fost întrebuită și la încorporarea statelor baltice.

Înălțîn cursul anului trecut, Anglia și Statele Unite își manifestaseră dezinteresul lor total față de România, declarând că problema românească urmează să fie rezolvată numai de Soviete.-

3 Septembrie 1944.-

POSTUL LONDRA.

- Se anunță că încă trei reprezentanți ai Ministerului de externe român, au sosit la Moscova pentru a participa la tratativele semnării armistițiului dintre Uniunea Sovietică și România.-

- Seful delegației române pentru armistiu, dela Moscova, d-l Pătrășcanu, într-o declaratie făcută presei sovietice, a subliniat că România nu putea să primească condițiile sovietice de armistiu din Aprilie, deoarece în acea vreme nemții aveau în România 664,000 de soldați și diferite alte unități speciale.

Prima ocazie de a trece la acțiune s'a ivit la 23 August, când germanii au avut de rezolvat problema frontului spart de ruși. Această ocazie a și fost folosită în scopul încheierii armistițiului,-

//.

28
3 Septembrie 1944.-

- 42 -

45

(Postul Londra)

D-l Pătrășcanu a scos apoi în evidență dorința poporului român de a-și mobiliza toate forțele pentru ca să participe cât mai efectiv la victoria aliată.-

4 Septembrie 1944.-

AGENTIA REUTER.

Din Istanbul.

S'a anunțat azi din izvor demn de încredere că preliminariile negocierilor de pace ruso-române care au culminat cu răsturnarea guvernului Antonescu, au fost duse atât la Stockholm, cât și la Cairo. D-na Kollontay a participat la discuțiile în numele guvernului U.R.S.S. Cercurile diplomatice de aci, cred că armistițiul româno-sovietic va stipula o zonă specială interzisă trupelor sovietice, de unde guvernul român va administra țara. Se crede că această zonă va avea drept centru, orașul București.-

POSTUL MOSCOVA.

- Robert Magidof, corespondentul lui "National Broadcasting Company", transmite posturilor de radio americane;

"România a fost foarte activă în ultimele zile, din punct de vedere politic. La Moscova, d-nii Pătrășcanu și Stirbey, au avut o întrevedere cu ambasadorul britanic și au vizitat apoi ministerul de externe sovietic. Se așteaptă ca în curând ei să aibă o convorbire cu d-l Molotov, comisarul afacerilor străine.-

7 Septembrie 1944.-

POSTUL ANKARA.

- Se află din Moscova că vizita d-lui Pătrășcanu la legațiile Angliei și Statelor Unite, are un simplu caracter protocolar. Este adevărat că Anglia și America au și ele un cuvânt de spus la semnarea armistițiului cu România, dar nu pot schimba cu nimic textul acestui armistițiu. Condițiile de pace vor fi impuse României numai de către Uniunea Sovietică.

- Din Bucuresti se anunță că întârzierea semnării armistițiului cu Rusia nu îngrijorează populația românească, întrucât domnește o sinceră încredere în declarațiile d-lui Molotov.

Trupele sovietice sunt primite cu mult entuziasm de către populația românească. Fanfara militară sovietică circulă pe străzile Bucureștiului, fiind viu ovationată. Prin această atitudine, trupele sovietice aflate pe teritoriul României pun temeliile viitorului alianțe dintre cele două țări. Spritul anti-sovietic au fost temperate în special în urma apelului comandamentului militar sovietic, care anunță că armata rusescă n'a intrat în România ca trupe de ocupație, ci ca eliberatoare. Micile incidente din Capitala României, au fost lichidate. Ieri noapte n'a circulat pe străzile Bucureștiului nici un soldat rus. Paza capitalei se face de către armata română.-

//.

222

16

7 Septembrie 1944.-

- 43 -

POSTUL BUDAPESTA.

- Un ziar englez a făcut loc părerii că tratativele româno-ruse de la Moscova nu vor fi terminate decât după complecta ocupare a teritoriului României de către armata sovietică. Pe de altă parte, delegația română cere o zonă în care armata rusă să nu aibă acces și care ar cuprinde Bucureștiul și Ploieștiul.-

8 Septembrie 1944.-

POSTUL DUNAREA.

- La București se aşteaptă o schimbare de guvern, D-l Pătrășcanu, șeful delegației române la Moscova nu este străin de această schimbare. Aceeași situație se semnalează și în Bulgaria. Manevra Rusiei urmărește să aducă la conducere un guvern slab care să fie apoi răsturnat de un cabinet tip "Korensky".-

AGENȚIA REUTER.

Din Londra.

"Exchange Telegraph" află azi din Moscova că negocierile de armistițiu dintre U.R.S.S., Marea Britanie și St. Unite pe de o parte și România pe de altă parte, au început azi la Kremlin. Anglia și Statele Unite sunt reprezentate de ambasadorii Clark Kerr și Harriman. Negocierile sunt conduse de d-l Molotov.

9 Septembrie 1944.-

Din Moscova.

- În prezent la Kremlin au loc conversațiile preliminare între Molotov și ambasadorii Marii Britanii și a Statelor Unite privitoare la detaliiile armistițiului pe care aceste puteri îl vor încheia cu România.

În cercurile britanice și americane se afirmă că aceste discuții decurg în mod normal. Sunt însă fel de fel de mici chestiuni, precum rezolvarea problemei proprietăților confiscate, a eliberărilor prizonierilor și a internațiilor, etc., care cer timp pentru a fi precizate și aceasta mai ales din cauza distanțelor.

Toată lumea este însă de acord asupra condițiunilor esențiale.

După cum se știe, englezii și americanii sunt interesați în chestiunea petrolului românesc.

Pe de altă parte, se pare că problema regimului navegației pe Dunăre - foarte simplificată pe vremea ocupației germane - se pune în prezență din nou.

In cercurile anglo-americane se precizează că în cadrul actualului războiu, convențiile de armistițiu se deosebesc în carecare măsură de cele încheliate în cursul precedentului conflict.

//.

223
(47)

9 Septembrie 1944.-

- 44 -

(Ag.Reuter)

Deoarece nimenei nu știe când se va încheia pacea definitivă și dat fiindcă la actualul conflict iau parte atât de state făcând parte dintr-o tabără sau din celalaltă, de aceea nu este vorba numai de o simplă suspendare a ostilităților pe baza unui acord cuprinzând clauze pur militare, ci de stabilirea "modus vivendi" aplicabil perioadei cuprinse între închiderea ostilităților și închiderea păcii.-

POSTUL BERLIN.

- Uniunea Sovietică exercită presiuni asupra guvernului român pentru ca acesta să-i pună la dispoziție toate cantitățile de grâu aflate la exportatori precum și pe cele din depozite.-

10 Septembrie 1944.-

POSTUL BERLIN.

- Delegații români la Moscova i-au fost comunicate condițiile armistițiului. Dintre acestea, două sunt cele mai importante și anume : 1.-România trebuie să se supună fără condiții Moscovei, urmând ca 1.500.000 români să fie imediat prodati Rusiei. Aceștia vor lua cât de curând drumurile Siberiei.

2.-Rușii vor lua Nordul Bucovinei și Basarabia, precum și gurile Dunării ou toate porturile românești de pe fluviu sau dela mare.-

POSTUL ANKARA.

- Corespondentul lui "Daily Express", anunță din București următoarele :

Populația bucureșteană așteaptă cu mare nerăbdare sunetele clopotelor celor 300 de biserici din Capitală, care vor anunța semnarea armistițiului dintre România și Rusia Sovietică.

Pe străzile Capitalei vezi, înainte de elegantele și frumoasele bucureșteni, femeile militare sovietice, înalte, frumoase și bine îmbrăcate, care au sosit de curând aici.-

- Se relatează că Delegația Română a cerut puteri depline pentru semnarea armistițiului. Detaliile acestui armistițiu au fost comunicate Guvernului Român. Legăturile de comunicație dintre București și Moscova au fost restaurate, astfel încât se va putea colabora mai intens în vederea continuării războiului.-

POST RADIOTELEGRAFIC Y.Z.Y.-

Din Moscova.

- Delegații români se vor întâlni în curând cu reprezentanții Rusiei, Angliei și Statelor Unite, în vederea semnării armistițiului. Se crede că semnarea se va face în cursul săptămânii viitoare.

///.

224
45

48

10 Septembrie 1944
(Post Radiotelegrafic Y.Z.Y.)

Rusii au păstrat necontenit contactul cu Anglia și Statele Unite, căci este și perfect de bine seara să Arnistiu este o problemă care.

Astfel, fiecare propunere pe care rușii intenționează să includă în condițiile de armistițiu a fost comunicată celorlalți aliați și se crede că acordul între cele trei națiuni este în momentul de față aproape complet.

Interacțiunea comerciale britanice în România vor fi salvate în întregime.

Postul Berlin

După cum se află, în condițiile armistițiului russo-român este prevăzută libera navigație a vaselor sovietice pe Dunăre, precum și libera folosință a unor porturi românești.

Postul România Libera

Încă din Aprilie 1944, Uniunea Sovietică, victoriosă, a oferit României condiții de pace care să nu sînt fost respinse. Sovietele au dus față de noi o politică dreaptă și mărininoasă, însă Antonescui au refuzat să recunoască aceasta, ducând Tara la infrângere.

Cu toată victoria sa, Uniunea Sovietică ne-a dat acum prilejul de a ne salva. Iată un act ce nu trebuie scăpat din vedere. Condițiile Armistițiului mărturisesc o atitudine pe care nici un popor din lume n'ar fi adoptat-o în asemenea caz. România nu va putea uita acest lucru.

Timp de 3 ani, ea a purtat o armată de un milion de soldați care au încălcat pămîntul Rusiei, fabricile și petrolul românesc au fost date pe mâna nemților de către Antonescu, presa canaliilor Rădulești și Seicari a vîrsat venin timp de 3 ani împotriva Sovietelor, iar bandiții Antonescu au distrus și prădat toate evulturile sovietice.

Acesta e trecutul cu care Antonescui ne-au încărcat Tara. Cu acest bagaj a trebuit să ne prezintem noi la Conferința Armistițiului.

Cu toate aceste păcate grele și dureoase, Sovietele ne-au prezentat condiții acceptabile. Ar fi jignitor să facem o comparație între aceste condiții și pacea rușinoasă impusă nouă de nemți la Buftea sau francezilor la Compiègne.

Nu ni sînt cerut să reparăm ce am stricat pe teritoriul Sovietic împreună cu bandiții Hitleriști.

Cu toate păcatele noastre, Uniunea Sovietică ne ajută să stergem greșelile săvârșite și să ne elibeream Patria de hoardele nemțești. Nici nu a întâlnit istoria o asemenea atitudine din partea unei țări victorioase care oferă astfel de condiții salvatoare fostului inamic de pânăcri. Dacă țara noastră are de suferit astăzi, aceasta se datorează numai unei cliche trădătoare. Drunuri noi ni se deschid însă. Mergând pe ele greutățile pe care le mai avem de întâmpinat nu reprozintă decât urmările politice ale bandei criminale ale lui Antonescu,

Nerușinăți de la radio Donau tipă că Uniunea Sovietică ne-ar fi impus să trăim 1.500.000 lucrători în Rusia. În mod oficial, această minciună a fost desmintită de Domnul Iuliu Maniu. Mărșăvia nemțească

//.

225
49
10 Septembrie 1944.-

- 46 -

(Postul România Liberă)

este propagată cu nerușinare de cei cari nu fac altceva decât să repete minciunile sfruntate.-

11 Septembrie 1944.-

POSTUL BERLIN.

- Postul de radio București a anunțat că prima condiție sovietică pentru încheierea armistițiului este cedarea gurilor Dunării și punerea porturilor românești la dispoziția Uniunii Sovietice.

In România, viața publică este dominată de evrei și de comisari sovietici. Unsprezece din acești comisari controlenază încă de pe acum activitatea tuturor autorităților românești.

- Ziarul englez "Manchester Guardian" scrie că nimic nu poate împiedeca dominarea Rusiei în Balcani. Ziarul adaugă că dacă colosul rusesc se va vîrsa peste Mediterana, interesele britanice vor fi primejduite.-

POSTUL BERLIN.

- Cu toate că România a fost în războiu și cu Statele Unite și Anglia, acești doi aliați au lăsat Rusici mână liberă în ceea ce privește armistițiul. După cum se anunță, Rusia a cerut în armistițiul libera folosință a teritoriului românesc pentru trupele rusești, controlul asupra gurilor Dunării, precum și libera trecere pe acest fluviu, cedarea de baze, acord economic și plata de despăgubiri și trimiteri de oameni pentru muncă în U.R.S.S.

In schimb România va primi Transilvania.

POSTUL LONDRA.

- Prima ședință comună aliată pentru discutarea condițiilor de armistițiu cu România, s'a întrunit ieri scără. Au luat parte la această ședință, d-l Molotov, Comisarul afacerilor străine al URSS-ului, d-l Harriman ambasadorul Statelor Unite și d-l Archibald Clark Kerr, ambasadorul Angliei la Moscova și d-l Pătrășcanu, ministru de stat român.-

12 Septembrie 1944.-

AGENTIA A.F.I.

Din Moscova.

Început. - Negocierile pentru încheierea armistițiului russo-român, au

Ieri scără, delegația română prezidată de Pătrășcanu, a fost convocată la Kremlin, de Molotov.

Ambasadorul american Harriman, ambasadorul britanic Clark, au luat parte la conferință, la care în același timp a lăsat parte și generalul Dean, șeful misiunii militare americane și amiralul Arthur, șeful misiunii militare britanice.-

///.

226
12 Septembrie 1944.-

- 47 -

(Agenția A.F.I.)

50

Conferința a durat aproximativ două ore.

Alaltăicori, Pătrășcanu a vizitat pe ambasadorul britanic și american, pentru a se informa asupra conversațiilor preliminare dintre aliați.

Delegația română, aflată aci de 10 zile fără a face nimic, dorea să semneze căt mai repede armistițiul, pentru a puțin capăt incertitudinii care domnește în țară. Astfel, reprezentanții a trei mari puteri par a fi acum înțelesă asupra liniilor generale a condițiilor ce vor fi prezentate Românci.

A doua ședință plenară va avea loc probabil azi.

13 Septembrie 1944.-

POSTUL DUNAREA.

- Se dau noi amînunțe asupra modului în care s'a produs trădarea Românci. Guvernul trădător din București, este din cauza afară de nolinist în ceea ce privește mersul tratativelor dela Moscova. În timpul primelor zece zile dela astăzi zisa încetare a ostilităților dintre Rusia și România, trupole sovietice au ocupat cea mai mare parte din teritoriul românesc și mențin un guvern de teroare bolșovică. Prin accusării de ocupare, Sovietele vor să obțină dela români, tot ceea ce vor. În timp ce delegații dela Moscova sunt închisi la Kremlin, rusii fac ce cred de cuvință. Armistițiul nu va fi în mâna lor decât un petec de hârtie.

Un diplomat român dela Stockholm, a scris acum câțiva timp un articol despre încrucișările zadarnice ale camariloi dela București, de a obține un armistițiu în Rusia. Camarila lui Mihai ar fi încercat să treacă de partea Sovietelor încă din timpul trădării lui Badoglio. Molotov și Stalin au cerut însă o capitulare necondiționată.

Proclamația lui Mihai nu reprezintă altceva decât o încercare de a pune pe români în fața unei fapte împlinite. Se pare că Regata sporează să obțină o înțelegere prin intermediul rudelor sale din Anglia. Dar Stalin nu iartă astfel de speculații. Moscova a fost aceea care a creat fapte reale, poporul român fiind acela care va trebui să suporte suferințele și grozăvia acestor realități.-

POSTUL BERLIN.

- Agenția "Echange Telegraph", anunță că, condițiile de armistițiu impuse Românci vor fi mult mai grele decât cele prevăzute la început, doși prin acestea se provedeau livrarea întregoi țări influenței sovietice odată cu cedarea gurilor Durării.-

POSTUL DUNAREA.

- Guvernul din București e foarte neliniștit din cauza temporizării tratativelor de armistițiu. E clar, că Moscova vrea să efectueze înțâi ocuparea Românci, pentru ca apoi armistițiul - conținând condiții grele sau ușoare, indiferent cum - să fie doar un petec de hârtie fără importanță, odată ce puterea reală e în mâna Sovietelor.

51
237

13 Septembrie 1944.

- 48 -

(Postul Dunărea)

Un diplomat român din Stockholm a declarat unei reviste suedeze că Regale Mihai și sfotnicii lui, intenționau chiar după triumful trădării lui Badoglio, să facă gestul de azi, dar atunci Kremlinul răspunse că nici vorbă nu poate fi de o alianță cu România, căreia nu i se poate cere decât capitulația necondiționată. Regale Mihai își închipuia că odată ruptă orico punct de legătură cu Germania, rudele lui regoști dela Londra, vor interveni în favoarea sa, dar s'a făsărat și asupra acestui punct.

POSTUL ROMÂNIA LIBERA.

- Ceea ce se poate spune de pe acum cu privire la condițiunile armistițiului semnat, este că ele sunt acelea care au fost oferite de guvernul sovietic și la 14 Aprilie a.c. Aceste condiții au fost acceptate de noul guvern sprinjinit de blocul național-democratic, întrucât au fost recunoscute ca drepte și generosoase și ca o temelie pentru binele raporturi cu marea noastră vecină dela Răsărit, ca punct de plecare pentru realizarea unei noi istorice pentru nașul românesc.

Acum pot vedea toți că propaganda Berlinului nu se întemeiază pe adevar și că Rusia respectă prenisiunile și angajamentele ei. Acum se poate vedea că vecina noastră dela Răsărit nu înțelege să se amestecă în probleme interne și nu intenționează să schimbe orânduirea noastră socialistă. Această atitudine cu cunoscut-o până acum moldovenii din Nordul Moldovei și o cunoaște astăzi toată țara. Tot poporul românesc vede astăzi că niciodată Rusia nu a fost un dușman, ci dimpotrivă că a ajutat la câștigarea independenței noastre. Nu trebuie însă să se uite că timp de 3 ani România a luptat impotriva Rusiei, iar oamenii lui Antonescu au jofuit-o.

Dacăcă conditioanele pe care ni se impun sunt că se poate de genere și trebuie realizate întocmai spre binele nostru, pentru viitorul ţării noastre în care viața de stat trebuie să fie profund democratizată, spre binele nostru și pentru dezvoltarea liberă a statului nostru.

COMUNICARE SPECIALĂ

13 Septembrie 1944.

POSTUL MOSCOVA.

- În zilele dela 10 la 12 Sept.a.c., s-au întrunit la Moscova reprezentanții Sovietelor, Statelor Unite și Marii Britanii pe de o parte și delegația României pe de altă parte, pentru a discuta chestiunea armistițiului cu România.

Din partea Rusiei au participat tovarășii Molotov, Vișinski, Novikov și Vinogradov.

Din partea Statelor Unite, d-l Averell Harriman iar din partea Marii Britanii, sir Archibald Clark Kerr.

Din partea României au luat parte d-nii Pătrășcanu, prințul Stirbey, general Dămăcoaru și Gh. Pop.

Converbirile s-au terminat prin semnarea armistițiului cu România.

Armistițiul a fost semnat, din partea Uniunii Sovietice, de Mareșalul Malinovski, iar din partea României de membrii delegației respective.

Detalii referitoare la armistițiul vor fi publicate ulterior.

Textul Convenției de Armistițiu

13 Septembrie 1944.-

POSTUL MOSCOVA

— Armistițiul survenit între guvernele Uniunii Sovietice, Statele Unite și Marii Britanii de o parte, și Guvernul Românici, de alta parte.

Guvernul și Comandamentul Suprem al României, recunoscând înfrângerea României în războiul dus împotriva Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, Marii Britanii, Statelor Unite și celorlalte națiuni unite, a primit condițiunile de armistițiu puse de guvernele amintite a celor trei puteri aliate care acționează în interesele tuturor națiunilor unite.

Pe baza celor de mai sus, reprezentantul Comandamentului Sovietic, Mareșalul Uniunii Sovietice, R.E.Malinovski pe de o parte, ca imputernicit de guvernele Uniunii Sovietice, Regatului Unit și Statelor Unite și acționând conform intereselor tuturor națiunilor unite, și reprezentanții guvernului și Comandamentului Suprem al României, Ministrul Justiției L.Pătrășcanu, Subsecretarul de Stat la Interne Adjutantul M.Sale Regelui României, Generalul D.Dumăceanu, d-l V.Stirbey și d-l Gh.Popp, de cealaltă parte, având imputernicirile necesare, au semnat condițiunile specificate mai jos:

1. România la ora 4 în ziua de 24 August 1944, a încheiat în total operațiunile militare contra U.R.S.S.-ului pe toate teatrele de luptă, a ieșit din lupta împotriva Națiunilor Unite, a rupt relațiunile cu Germania și satelliții săi, a intrat în război și va continua lupta alături de Națiunile Unite împotriva Germaniei și Ungariei, având ca scop independența și suveranitatea sa. În aceste operațiuni România va pune în acțiune nu mai puțin de 12 divizii de infanterie cu mijloacele de luptă respective.

Operațiunile militare ale forțelor armate române, cuprinzând și flota aeriană și pe cea navală militară duse contra Germaniei și Ungariei, se vor desfășura sub comanda generală a Inaltului Comandament Aliat (sovietic).

2. Guvernul și Comandamentul Suprem Român se obligă să ia măsuri de dezarmare și internare a forțelor armate germane și ungare ce se găsesc pe teritoriul român. Deasemeni, va lua măsuri pentru internarea cetățenilor ambelor națiuni numite, care își au reședința acolo.

3. Guvernul și Comandamentul Suprem Român vor asigura trupelor sovietice și celorlalți aliați posibilitatea liberei circulației pe teritoriul român în orice direcție, dacă aceasta va fi cerută de împrejurările militare. Guvernul și Comandamentul Suprem Român vor ajuta aceste mișcări și le va da tot sprijinul, punându-le la dispoziție mijloacele sale de transport și pe cheltuiala sa, pe uscat, apă și în aer.

4. Granița do stat între U.R.S.S. și România stabilită prin acordul sovieto-român din 28 Iunie 1940, se restabilește.

5. Guvernul și Comandamentul Suprem Român vor preda imediat înțelegerile Comandament Aliat (Sovietic) pe toti prizonierii sovietici și aliați ce se găsesc în puterea lor. Deasemeni cei internați sau pe cetățenii Uniunii Sovietice luati cu forță în România vor fi predăti Comandamentului Sovietic pentru înapoierea lor în patrie.

Din momentul comunicării condițiunilor de mai sus, și până la repatrierea celor detinuți, Guvernul și Comandamentul Suprem Român se obligă să asigure pe cheltuiala sa întreținerea tuturor prizonierilor sovietici și aliați, a celor luati cu forța, a cetătenilor internați, a celor ce sunt transportați și a refugiaților. Aceștia vor fi ajutați cu alimente, haine, sprijin medical conform cerințelor sanitare, precum și cu mijloacele de înăpere în Patrie.

6. Guvernul Român va elibera imediat, independent de cetățenia și naționalitatea lor, pe toate persoanele detinute în închisori penitenciară au activat în folosul națiunilor unite, pentru prietenia lor față de națiunile unite, sau din cauza originea etnice. Deasemenea se va anula orice lege descriminatoare și restricțiile ce decurg din ea.

7. Guvernul și Comandamentul Român se obligă să predea în calitate de trofee de războiu Comandamentului Aliat (Sovietic) tot avutul militar al Germaniei și satelitilor ei ce se găsesc pe teritoriul român inclusiv vapoarele flotei germane din apele românești, precum și vapoarele satelitilor săi.

8. Guvernul și Comandamentul Român se obligă să nu permită exportul sau exproprierea oricărui fel de bunuri, inclusiv bijuterii și valută, aparținând Germaniei și Ungariei, cetățenilor acestor țări, persoanelor ce trăiesc pe teritoriul lor sau pe teritoriile ocupate de ei, fără permisiunea Comandamentului Aliat (sovietic).

Guvernul și Înalțul Comandament român vor păstra aceste bunuri în condițiile ce urmează a se stabili de Înalțul Comandament Aliat (sovietic).

9.. Guvernul și Comandamentul Suprem Român se obligă să predea Comandamentului Aliat (sovietic) toate vapoarele care aparțin sau au aparținut Națiunilor Unite și care se găsesc în porturile României, indiferent la dispoziția cui se găsesc aceste vapoare. Acestea vor intra în folosința Comandamentului Aliat (sovietic) pe timpul războiului contra Germaniei și Ungariei în interesele comună ale Națiunilor Unite, urmând apoi a fi înăpăiate proprietarilor legali.

Guvernul Român își ia toată răspunderea materială pentru orice avarii sau distrugeri suferite de cele enumerate mai sus până în clipa predării lor comandamentului Aliat (sovietic).

10. Guvernul Român trebuie să plătească regulat în valută românească sumele necesare Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic) pentru îndeplinirea funcțiunilor sale.

Deasemenea va asigura în caz de nevoie folosirea pe teritoriul României, a întreprinderilor industriale și de transport, a mijloacelor de legătură, a stațiunilor de energie, a întreprinderilor și instalațiilor de folos obștesc, provizii de combustibil, alimente și alte materiale. Deasemenea se va asigura punerea la dispoziție a serviciilor în conformitate cu instrucțiunile date de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic).

Vapoarele comerciale românești ce se găsesc atât în apele românești cât și în cele străine vor fi supuse controlului operativ al Comandamentului Suprem Aliat (Sovietic) pentru folosirea lor în interes general al aliaților. (A se vedea adăusul la punctul 10).

11. Pagubele pricinuite Uniunii Sovietice de operațiunile militare și de ocupația românească a teritoriului sovietic, vor fi rembursate de România Uniunii Sovietice.

Avgind în vedere că România nu numai că a ieșit din războiul birile pentru pagubele arătate să fie suportate de România nu în total ci numai în parte. Despăgubirile sunt de 300.000.000 dolari ce se vor amortiza în 6 ani, în mărfuri, produse petroliere, cereale, vapoare maritime și fluviale, diverse mașini și altele.

România va rambursa pagubele cauzate proprietății altor state aliate, precum și cetățenilor din România ce aparțin acestor state. Sumele ce se vor plăti pentru aceste pagube provocate în timpul războiului, vor fi stabilite mai târziu. (A se vedea suplimentul la punctul 11).

12. Guvernul Român se obligă în termenele arătate de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic), să înapoieze Uniunii Sovietice - în bună stare - toate lucrurile transportate de pe teritoriul său, în timpul războiului. Se înțeleg lucrurile de preț ale statului, organizațiilor, cooperativelor, întreprinderilor sau cetățenilor în parte ca : mașini din uzine și fabrici, locomotive vagoane, tractoare, auto-vehicule, valori istorice, valori din muzee și orice alte avuturi.

13. Guvernul Român se obligă să restabilească toate drepturile legale și interesele națiunilor unite și a cetățenilor lor pe teritoriul românesc, după cum existau înainte de războiu. Deasemenea, să le înapoieze în bună stare proprietățile lor.

14. Guvernul și Comandamentul Suprem Român se obligă să coopereze cu Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic) în ceea ce privește arestarea unor persoane învinuite de crime militare, precum și în ceea ce privește judecarea lor.

15. Guvernul Român se obligă să desființeze imediat toate organizațiile propagandistică și în favoarea partidului fascist oficiale pe teritoriul său, atât politice cât și militare, precum și a altor organizații care desfășoară o propagandă inamică aliaților și în special Uniunii Sovietice. Guvernul Român va interzice existența unor organizații de această natură.

16. Editarea, introducerea în România a literaturii periodice și neperiodice, a filmelor, reprezentățiilor teatrale, precum și activitatea serviciilor de radio, postă telegraf și telefon, vor decurge după acordul cu Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic). (A se vedea suplimentul la punctul 16).

17. Administrația civilă română se reintegrează pe tot teritoriul românesc până la distanța de 50-100 Km. pe linia frontului.

In legătură cu condițiile locale, organele administrative ale României se obligă în interesele păcii și integrității să aducă la îndeplinire instrucțiunile și ordinele Inaltului Comandament Aliat (Sovietic).

18. Se va crea o comisiune de control aliată care va lua asupra-și, pe perioada până la încheierea păcii, reglementarea și controlul îndepărțirii condițiunilor de mai sus, sub supravegherea și conform celor arătate de Comandamentul Suprem Aliat (Sovietic). Comisia va acționa în numele statelor aliate. (A se vedea adaosul la punctul 18).

19. Guvernele aliate consideră decizia Arbitrajului dela Viena ca mulă și neavenuită și sunt de acord că Transilvania toată sau în mare parte să fie înapoiată României. În acest scop Guvernul Sovietic este de acord ca trupele sovietice să ia parte împreună cu România la operațiunile militare împotriva Germaniei și Ungariei.

20. Condițiunile de mai sus intră în vigoare din momentul semnării lor.

Redactat la Moscova în 4 exemplare, în limbile rusă, engleză și română.

Textele în limbile rusă și engleză sunt autentice.
12 Septembrie 1944.

Semnează în numele națiunilor unite: Mareșalul Uniunii Sovietice Malinovski, iar în numele României d-nii: L.Pătrășcanu, G-ral Adj. Dămăceanu, B.Stirbey și Gh.Popp.

Supliment la armistițiul dintre Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Statele Unite de o parte și România de altă parte.

Supliment la art. 2 :

a). Cele prevăzute în art. 2 privind internarea cetățenilor germani și ungari ce se află pe teritoriul român nu se aplică cetățenilor evrei din Germanie și Ungariei.

Supliment la art. 3 :

b). În legătură cu cele amintite la punctul 3 relativ la sprijinul Guvernului și Comandamentului Suprem Român se are în vedere punerea la dispoziție a comandamentului suprem aliat (sovietic) pentru folosirea după prevederile lui pe timpul armistițiului, a tuturor celor necesare nevoilor militare, a instalațiilor aviatică și maritimă, porturi, cazărmi, depozite, aerodromuri, mijloace de transmisii, stații meteorologice, toate în bună stare și cu personalul necesar pentru funcționarea lor.

Supliment la art. 10 :

c). Guvernul Român va răscumpăra în termenele și condițiunile care vor fi stabilite de Comandamentul Aliat (Sovietic) toată valuta existentă pe teritoriul român emisă de Comandamentul Sovietic și o va înapoia acestui Comandament fără despăgubiri de îndată ce va fi scoasă din uz.

Supliment la art. 11 :

d). Ca băncă a plății despăgubirilor prevăzute la punctul 11 al acordului de față, a fost stabilit dolarul american la valoarea sa în ziua semănării acordului, adică 35 dolari pentru o uncie aur.

Supliment la articolul 16:

e). Guvernul român se obligă ca radiofonia, telegraful și poșta, legăturile cifrate, legăturile prin curieri, legăturile telefonice cu străinătatea a consulatelor, ambasadelor și misiunilor din România să se facă după norme stabilite de comandamentul suprem sovietic.

Supliment la art. 18

f). În sarcina comisiunii aliante de control cade supravegherea executării exacte a condițiunilor amintite, Guvernul român și organele sale sunt obligate să îndeplinească toate cele arătate de comisiunea aliată de control.

Conform cu cele ce decurg din condițiunile de armistițiu comisia aliată de control va crea organe speciale sau secții corespunzătoare dându-i misiunea să îndeplinească diferite funcții.

Pe lângă toate acestea, comisiunea aliată de control poate să-și aibă funcționari săi în diferite regiuni ale României.

Supliment la art. 13 :

g). Guvernul și Inaltul Comandament Român se obligă să remită Inaltului Comandament Aliat (Sovietic), pentru folosința acestuia, pe întreaga perioadă de războiu împotriva Germaniei și Ungariei și în interesul general al aliaților, toate vasele care aparțin sau au aparținut națiunilor unite aflate în porturile românești, indiferent la dispoziția cui s-ar afla. Ulterior aceste vase urmează să fie restituite proprietarilor lor. Comisiunea aliată de control va avea drept reședință orașul București.

Moscova, 12 Septembrie 1944.-

//.

Comentarii asupra încheierii Armistițiului
dintre U.R.S.S. și România.

a/. Posturile sovietice.

13 Septembrie 1944.-

POSTUL MOSCOVA.

- Comentând încheierea armistițiului dintre U.R.S.S. și România, în prezența reprezentanților diplomatici ai Angliei și Statelor Unite, corespondentul Robert Magidoff afirmă că acest act arată lumii întregi spiritul de perfectă colaborare în care lucrează cele 3 puteri aliate.
 Finlanda.-

In curând se va încheia și armistițiul dintre U.R.S.S. și

14 Septembrie 1944.-

- Editorialul ziarului "Pravda" intitulat : "Despre încheierea armistițiului cu România" :

"In urma tratativelor cari au avut loc la Moscova, a fost semnat în ziua de 12 Septembrie 1944 Armistițiul între Uniunea Sovietică, Marea Britanie și Statele Unite, pe de o parte și România pe de altă parte. Armistițiul a fost tratat de înșinuarea celor trei mari puteri, care acționau în interesul tuturor națiunilor unite. Din partea Uniunii Sovietice, Armistițiul a fost semnat de Mareșalul Malinovski, iar din partea României de către împăterniciții guvernului și comandamentul suprem român. Caracterul tratativelor se poate judeca după textul Armistițiului publicat azi în întregime. Armistițiul cu România este rezultatul victoriilor strălucite ale armatei roșii și o nouă lovitură pentru Germania hitleristă.

După Italia, România a fost cel mai important satelit al lui Hitler. Ea furniza Comandamentului german cele mai numeroase trupe; totuși economia României a fost pusă în slujba Germaniei, fapt care a ridicat simțitor potențialul economic al Germaniei.

In războiul împotriva Uniunii Sovietice, în care România a participat de partea Germaniei, trupele românești au primit lovituri puternice dela armata roșie. In urma ofensivei noastre, războiul s'a apropiat de teritoriul României și a depășit granițele ei. Operațiunile de încercuire ale trupelor germane de lângă Iași-Chișinău, care s'a efectuat în ultimele 10 zile ale lunii August, s'a terminat cu nimicirea celor de-a găsea și a opta armată germană, care acoperea pozițiile germane în Balcani. Participarea mai departe la aventura hitleristă, amenința România cu catastrofa națională. In urma situației militare din Est și Vest s'a ivit cu evidentă înfrângere inevitabilă a Germaniei. După înfrângerea din Sud, în România a urmat cunoșutele evenimente politice, în urma cărora a fost lichidat Guvernul lui Antonescu și influența pro-fasciștilor. Deși cu mare întârziere, România a înțeles că singura salvare a ei este ruperea relațiilor cu Germania. Noul guvern român nu numai că a rupt relațiile cu Germania, dar s'a și decis să îndreppte arma împotriva lui Hitler. Prin acest act România a păsat pe drumul care îi deschide posibilitatea să își spăsească măcar în parte vina față de popoarele iubitoare de pace care au pe umerii lor toată greutatea războiului împotriva Germaniei și colaboratorilor ei. România a recunoscut faptul înfrângerii sale în războiul împotriva URSS-ului și a aliaților și a acceptat condițiile de armistițiul impus de ei.

//.

(Postul Moscova)

54.-

Aventura hrăpăreată a imperialiștilor români, a avut un eșec deplin și tratatul de armistițiu subliniază neatârnarea granitelor dintre URSS și România, care au fost stabilite la 28 Iunie 1940. Încheierea armistițiului a fost rezultatul cooperării celor trei mari puteri. Scopul cel mai important al condițiilor armistițiului este victoria finală asupra Germaniei fasciste. Faptul înfrângerii României trebuie să fie folosit mai întâi de toate în scopul scurțării cât mai posibile a răsboiului. Numeroasele puncte din armistițiu sunt dictate de acest interes suprem: înfrângerea Germaniei și de crearea condițiilor necesare în care acest scop poate fi atins în lupta împotriva Germaniei și Ungariei. În interesul succesului cel mai apropiat se va institui o comisie care va avea sarcina să reglementeze și să controleze aplicarea clauzelor armistițiului; toate acestea se vor face sub auspiciile comandamentului suprem sovietic. Guvernul român este obligat să execute toate indicațiile acestei comisiuni, care va lucra în cadrul clauzelor armistițiului. Tot în cadrul acestor interese guvernul român trebuie să desfîințeze toate organizațiile pro-fasciste, iar presa, cinematograful, radio-ul și mijloacele de transmisiuni vor funcționa în doplin acord cu comandamentul sovietic.

Luptând împotriva cotropitorilor germani și slugoilor lor unguri, România luptă pentru suveranitatea sa și își deschide drumul către independență care i-a fost răpită aproape în întregime de Germania fascistă. Alianții nu recunosc aşa zisul "arbitraj dela Viena" și au consimțit ca cea mai mare parte a Transilvaniei să fie reintegrată statului român. Această chestiune va fi reglementată ulterior, în toate detaliile ei. România nu numai că a rupt relațiile diplomatice cu Germania, dar și a întors armele împotriva germanilor. Ea a consimțit să dea cel puțin 12 divizii pentru continuarea luptei. Având în vedere că România a participat de pe acum în lupta împotriva Germaniei, Uniunea Sovietică a acceptat ca România să plătească numai o parte din despăgubirile de răsboiu și anume în sumă de 300.000.000 dolari, care sunt plătibili în decurs de 7 ani în materii prime.

Poporul sovietic nu poate uita distrugerile și fără delegile comise de către cotropitorii români, în timp ce acționau alături de armata germană în Odesa, Crimeea, Caucazul de Nord și Stalingrad. Toate bunurile expropiate din orașele și regiunile ocupate trebuie să fie înapoiate țării noastre. În același timp, toți criminalii cari și-au asumat răspunderea acestor fapte, trebuie să fie pedepsiți. Armistițiul cu România însemnează eșecul complet al blocului hitlerist. Acest fapt este datorit victoriei armatei roșii și a aliaților asupra dușmanului comun.

După gestul României, a mai rupt relațiile diplomatice cu Germania celealte țări satelite: Finlanda și Bulgaria. Acum, de partea Germaniei a rămas numai Ungaria ai cărei conducători continuă politica lor criminală sub comanda lui Hitler. Armistițiul aduce o schimbare fundamentală în politica generală a Balcanilor. Poziția germană în Balcani este compromisă cu desăvârșire. Astfel, poporul jugoslov, care de mai bine de 3 ani duce răsboiu sub comanda Mareșalului Tito, împotriva cotropitorilor germani și grupărilor reaționare din interiorul țării, a salutat cu mare entuziasm sosirea trupelor sovietice la granița româno-jugoslavă.

România, care până acum a fost capul de pod principal strategic al Germaniei hitleriste, în răsboiu nu numai împotriva Uniunii Sovietice, dar și împotriva popoarelor libere din Balcani, devine acum capul de pod pentru operațiuni militare îndreptate pentru distrugerea completă a dominației hitleriste în Balcani, eliberării complete a popoarelor balcanice de sub jugul hitlerist și restabilirea independenții și suveranității lor.

România a fost și rămâne vecina Uniunii Sovietice. Ea trebuie să tragă acum consecințe din lecția amară cu care s'a terminat participarea ei la răsboiu împotriva URSS și a aliaților. Prin aceasta, ea își va crea condițiunile necesare ca în viitor să fie restabilete relații normale între Uniunea Sovietică și vecina ei din Sud-Vest. Aceste relații trebuie să evoluieze atât în interesul acestor două țări, cât și în interesul unei păci generale, durabile".-

15 Septembrie 1944.

- 53 -

POSTUL MOSCOVA

- Ocupându-se de problemele referitoare la programul blocului democratic, ziarul "Timpul" scrie că mișcarea anti-fascistă și anti-antonesciană s'a declarat în România încă din vara anului 1941, când România a intrat în războiu împotriva Uniunii Sovietice. Există - scrie ziarul - numeroase dovezi în sprijinul acestei afirmații, printre care unele destul de elocente cum ar fi răsunătorul proces al unui grup de intelectuali din Sibiu, judecarea grupului profesorilor și altele.

Blocul democratic din România a înființat un biurou care se ocupă cu precizarea programului politic comun, căt și cu toate problemele privind cele patru partide componente. Acest biurou este condus de următorii reprezentanți : d-1 Constatin Brătianu din partea partidului liberal, d-1 Ion Mihalache din partea partidului național-țărănesc, d-nii Constanțin Aligiu și Petre Constantinescu-Iași din partea partidului communist și d-1 Stefan Voiteo din partea social-democraților. -

18 Septembrie 1944.

- Presa americană subliniază în unanimitate caracterul bland și moderat al condițiilor de armistițiu propuse României de către Uniunea Sovietică. Aceasta se datorează faptului că România a început imediat războiul contra Germaniei.

Ziarul "Sun" scrie că "aceste condiții sunt mult mai moderate decât cele propuse Italiei, au un caracter mult mai democratic și corespund scopului aliaților de a asigura independența României".-

17 Octombrie 1944.

- Ziarul românesc "Timpul" anunță arestarea mai multor crimiinali de războiu, dintre care sunt : fostul șef al M.S.T.M., generalul de corp de armată Ilie Steflea, fostul guvernator al Basarabiei, generalul de divizie Voiculescu și fostul guvernator al Bucovinei, Corneliu Calotescu. -

b/. Posturile anglo-americane.

14 Septembrie 1944.

POSTUL LONDRA.

- Din comentariul lui Cardidus :

"In condițiile de armistițiu s'a stabilit că România va relua Ardealul sau cea mai mare parte din teritoriul Ardealului. Fruntele precise vor fi stabilite la pace. Este deci în interesul Ungariei să se apropie de aliați.

Scara Ungariei este în mâinile aliaților și în cele ale adevăraților patrioți maghiari. Ungaria se sinucide dacă insistă în atitudinea ei de până acum. România a stiut să facă pasul spre salvarea ei, Bulgaria și Finlanda la fel. Ungaria este unicul și ultimul satelit fidel al nazismului. Maghiarii adevărați trebuie să treacă la acțiune".-

14 Septembrie 1944.

POSTUL VOCEA AMERICII.

- 56 -

- Ministerul afacerilor străine al Statelor Unite al Americii a dat azi publicitatea termenii armistițiului dintre România și națiunile unite.-

14 Septembrie 1944.

AGENTIA REUTER

Din Moscova,

- Duncan Hooper transmite :

"Prințre observatorii din Moscova, care apreciază condițiile armistițiului domnește impresia că România a scăpat ieftin. Rușii s-au dovedit generoși. Compensațiile ce vor trebui plătite Uniunii Sovietice, nu sunt considerate excesive. De fapt, celor cari au văzut dovezi ale stricăriilor cauzate de trupele lui Antonescu pe solul sovietic, li se pare că nota ar fi putut fi mai ridicată. Armistițiul pare un document tipic în felul său și unul care, acum când Marea Britanie, America și Uniunea Sovietică le-a alcătuit în detaliu, poate servi drept model folositor pentru alte înțelegeri asemănătoare.

Români, în fraza întrebuită de membrii delegației la armistiți, sunt "foarte mulțumiți" de cheltuirea Transilvaniei".-

15 Septembrie 1944.

Din Londra.

- Comentând armistițiul ce a fost semnat la Moscova între națiunile Unite și România, ziarul "Daily Telegraph", afirmă că presupunerile inițiale ce au fost făcute în legătură cu condițiile acestui acord, au fost, în unele privințe, depășite. Astfel, România nu numai că îngăduie trecerea trupelor rusești pe teritoriul său, ci a acceptat ca trupele române să lupte cu hotărâre alături de forțele sovietice împotriva germanilor și a ungurilor. Mulțumită acestui fapt s'a putut opera cu precizie Jonctionarea cu trupele mareșalului Tito, trecându-se astfel la un atac convergent dinspre Est și Sud spre capitalele dunărene, Budapesta și Viena, obținându-se izolareea garnizoanelor germane din Balcani. Acest fapt nu numai că reprezintă mari avantajii militare pentru aliați, însă constituie și o cheie deosebită pentru sinceritatea schimbării de poziție a României.

Cu toate acestea, ca și orice fost satelit al Germaniei, această țară nu putea rămâne nepărticipată pentru vina sa și clauzele armistițiului.

Deasemenea, România va fi nevoită să achite o indemnizație de războiu.

Cum dictatura hitleristă a impus României, prin nedreptul dictat de la Viena o ciuntire nedreaptă, prin clauzele aceluiași armistiți, această amputare nejustificată a fost rectificată, aliații recunoscând pretențiile României asupra Transilvaniei.

In afară de aceste rectificări teritoriale, armistițiul nu cuprinde nicio clauză îngădind independența națională a României, cu excepția anumitor precauții luate în măsură de cenzură și necesare pentru a se verifica spiritul de reală pocăire a acestei țări.

In general, suveranitatea României este respectată, așa cum s'a promis în clasa trecerii frontierelor acestei țări de către forțele sovietice.-

15 Septembrie 1944.-

POSTUL LONDRA.

- Comentând armistițiul dintre România și țările aliate, ziarul "Steaua Roșie" scrie că României i s'au impus condiții relativ moderate pentru că ea a hotărât să se alăture luptei împotriva Germaniei lângă cele trei puteri aliate. Faptul că cei trei aliați s'au înțeles în chestiunea României, este o chezmă că ei vor fi în stare să realizeze pacea europeană în aceeași înțelegere deplină.

Pe de altă parte, redactorul diplomatic al posturilor britanice de radio comentează astfel armistițiul :

"România restituie Basarabia și cedează Bucovina, primind în schimb Transilvania, ceea ce constituie o cauză care neobișnuită pentru o țară învinșă. Indemnizația de 300 milioane de dolari, însemnează că România a suportat ușor dacă se iau în seamă stricțiunile precinute în Uniunea Sovietică.-"

AGENTIA REUTER.

Din Londra.

- "Times" consacră editorialul său de azi armistițiului cu România. "Termenii armistițiului româno-sovietic sunt departe de a fi severi. Nu i se cer României sacrificii militare excesive. Indemnitatea ce va fi plătită pentru stricțiunile cauzate în U.R.S.S. este renarabilă de mică și pleată ei eşalonată în mărfuri, nu va impune o sarcină nouă și grea asupra resurselor celei mai bogate țări din lăzure. Rămâne acum ca români să justifice moderaționarea acestor termeni, contribuind la o căt mai grabnică înfrângere a germanilor și a ultimului lor aliat din Europa, - Ungaria".-

16 Septembrie 1944.-

POSTUL GLASUL AMERICII.

- În domeniul politic și ideologic România s'a angajat să distrugă toate organele naziste și anexele lor. Poporul român începe să audă acum altceva decât a auzit ani de arăndul. Dar români care și sic că sunt democrați trebuie să dovedească aceasta prin fapte și nu prin verbe. Pentru a înțelege mai bine dăm pildă poporul francez, care zilele trecute l-a arătat pe Charles Muarras, directorul ziarului "Actions Française". În România acest om era cunoscut mai ales în cercurile fasciste.

Fascismul, nazismul sau muarras-ismul trebuie să dispară. Oamenii care au guvernat România după aceste idei, precum și cei care i-au ajutat, trebuie înălăturăți. Aceasta este datoria poporului și mai ales a democratilor români.-

AGENTIA REUTER

Din Londra.

- Editorialul ziarului "Times" de azi descrie condițiile de armistițiu acordate României ca "departe de a fi severă" și adaugă următoarele: "Nici un sacrificiu militar excesiv nu este impus României, a cărei contribuție la războiul împotriva Germaniei și Ungariei reprezintă o cifră inferioară prețului care i-a fost cerut pentru invadarea Rusiei, Râmnei, deci, în sarcina românilor să justifice această moderație, contribuind la înfrângerea apropiată a germanilor și aliaților lor.

~~237~~ 61

16 Septembrie 1944. -

- 58 -

(Aganția Reuter).

Trupele române, deși nu au fost niciodată atât de bine echipate ca cele nemțești, au luptat bine, se crede, în numeroase ocazii în campania din Rusia, în care mareala majoritatea a ostășilor nu puteau zări nici un fel de sens și cu atât mai puțin un interes pentru idealurile lor.

Ele vor lupta poate cu mult mai bine acum pentru a-și recuceri provinciile răpite României acum patru ani". -

29 Septembrie 1944. -

POSTUL LONDRA.

- Faptul că mareșalul Malinovski a consimțit să retragă din circulație rublele și leii rusești în schimbul unei sume de bancnote românești, de care are nevoie pentru plata trupelor din România, este reținut și comentat favorabil la Londra. Această măsură dovedește hotărârea leală a Sovietelor de a respecta termenii armistițiului, scrie un comentator englez. -

28 Septembrie 1944. -

DIN DISCURSUL D-lui WINSTON CHURCHILL.

Privitor la România. -

"Termenii armistițiului acceptat de Finlanda și de România încărtă, natural, amprenta voinei sovietice și trebuie să atrag atenția asupra împărtării care caracterizează termenii armistițiului încheiat cu aceste două țări care au mers orbește în spatele lui Hitler în încercarea de a distrugere Rusia, țări care au adus apocalipsul lor de distrugere la imensele suferințe pe care poporul rus le-a indurat, cărora le-a supraviețuit și din care a ieșit triumfător". -

30 Septembrie 1944. -

- O corespondență din Istanbul anunță că achitarea datoriilor românești, prevăzute în convenția de armistițiu cu U.R.S.S., se efectuează cu mare ușurință. Cercurile politice române sunt foarte plăcut impresionate de loialitatea comandanților ruși, cu care conlucrează la aplicarea armistițiului. -

12 Octombrie 1944. -

- Comisia aliată pentru aplicarea armistițiului cu România, presidată de vice-amiralul Stevenson și-a început lucrările la București. -

15 Septembrie 1944. c/. Posturile germane și axiste. -

POSTUL DONAU

- Corespondentul din București al ziarului "New-York Herald Tribune", prezentându-se la comandamentul sovietic din capitala României și exprimîndu-și dorința de a fi primit în audiенță de Regele Mihai, a aflat că "Regele Mihai nu primește, fiind extenuat". În prezent Regele României este tratat de un neurolog adus special în acest scop de la Moscova. -

258

62

15 Septembrie 1944.-

- 59 -

POSTUL BERLIN.

- Așa zisul armistițiu dintre Moscova și guvernul trădător român a fost în fine semnat.

Este semnificativ faptul că cel care a fost însărcinat din partea României să semneze acest document, este d-l Pătrășcanu, un vechi colaborator al Kremlinului.

In urma acestui armistițiu, România va fi ocupată complet.

Inconștienta Angliei și a Americii este într'adevăr nemarginată. Aceste două state nu numai că n'au întreprins nimic pentru a stăvili excesele și baia de sânge provocată de sovietici în România, dar au și afirmat prin emisiunile lor radiofonice că acest armistițiu poate servi drept model și pentru alte țări.-

- Condițiile armistițiului dintre România și U.R.S.S. sunt examineate cu o deosebită atenție la Helsinki, scrie ziarul "Afton Bladet". Cercourile finlandeze sunt de părere că aceste condiții sunt nemilos de grele.

- După examinarea condițiilor armistițiului, cercourile berlineze competente declară că România a fost pur și simplu pusă sub influența rusească. Suveranitatea națională, în tot ce are ea mai de preț, a fost pierdută. Este interesant că acest fapt s'a săvârșit cu aprobarea anglo-americanoilor.-

AGENTIA TRANSOCEAN

Din Berlin.

- Sentința de moarte dată suveranității României prin armistițiul încheiat cu Moscova face obiectul comentariilor presei germane. "Volkischer Beobachter" scrie că participanții dela confereința din Quebec n'au altceva de făcut decât să ia nota de dispozițiile date de dictatorul bolșevic și că bolșevizarea Europei a mai înaintat cu un pas, cu ajutorul d-lor Churchill și Roosevelt.

"S'a adeverit încă odată în cazul României, Bulgariei și Finlandei că anglo-americani și-au închinat de mult standartul în fața Sovietelor, cărora le predau popoarele europene pentru a fi târâte în sclavie. În ce măsură Moscova exploatează această atitudine concesivă a țărilor ei, s'a văzut în cazul României. Faptul că acordul dela Moscova poartă și iscăliturile anglo-americanilor, desă acost acord este fără îndoială un instrument de bolșevizare al unei țări până acum independentă, trebuie să fie o lecție dramatică pentru toate națiunile care mai cred că puterile apusene le pot ajuta împotriva Rusiei.-

16 Septembrie 1944.-

POSTUL BERLIN

- Din Bucuresti se anunță că misiunea anglo-americană, care sosise zilele trecute în capitala României, a părăsit acest oraș brusc. Motivele plecării nu se cunosc, dar se crede că rușii nu acceptă amestecul anglo-americanilor în problema României.-

23/63

18 Septembrie 1944.-

- 60 -

POSTUL DUNAREA.

- Cuvântarea comandantul mișcării legionare, Horia Sima :

"Români de pe întreg cuprinsul țării noastre ! În ziua de 13 Septembrie 1944, postul de radio Moscova a transmis condițiile Armistițiului încheiat între un guvern trădător și anglo-americanosovietici. Comisiunea care a semnat acest armistițiu a fost alcătuită dintr'un comunista, Lucrețiu Pătrășcanu, și un anume general Dămăceanu, al cărui nume numai ca trădător a putut să-și câștige o tristă celebritate. Dar când a fost vorba de trădare, au întins mâna în grabă și țărăniștii și liberalii.

Ceea ce democrația consideră ca un act de salvare națională, nu este decât un act de distrugere națională. Patriotismul tuturor acestora, care s-au grăbit să întindă mâna inamicului, trădând interesele patriei, nu are nimic comun cu linia de viață a naționalului nostru.

Era necesar acest act ? Era situația războiului stătă de desperată ? Impotriva tuturor apărătorilor, războiul nu numai că nu este pierdut, dar sănsele ca el să fie câștigat de germani au rămas aceleași ca și la început. Cucerirea și pierderea de teritorii n'are importanță. Soarta războiului depinde de bătălia finală, bătălie pe care germanii o pregătesc cu un calm care provoacă îngrijorare în tabără inamică. România a fost ea invinsă ? Nu. România a trebuit să evacueze unumite teritoriile din Răsărit în cadrul unei mișcări strategice. România n'a fost invinsă, ci vândută inamicului. Ea ar fi putut face un dig de nestrăbătut de lungul Siretului. Ceea ce bolșevicii și anglo-americani n'au isbutit cu armele, au isbutit prin unelțiri politice. Tot așa s'a întâmplat în Africa de Nord și Italia, unde n'au fost la mijloc decât trădări.

Pentru a avea o imagine justă a armistițiului, trebuie să facem distincție între fondul autentic și clauzele care vor să inducă în eroare opinia publică românească. Astfel, prin articolul 3 sovieticii obțin libertatea deplină de acțiune pe teritoriul român. Nu se specifică însă termenul de evacuare a teritoriului românesc de către trupele sovietice. În acest fel România este expusă unei ocupații nelimitate care va duce de sigur la sovietizarea ei totală. Aceasta rezultă și din articolul 17 care subordonează întreaga administrație română controlului sovietic. Articolul 16 stipulează că orice manifestare culturală și artistică se va desfășura sub direcție comuniste. Toate acestea însemnează confiscarea și utilizarea întregului aparat de stat pentru creierea unei mentalități favorabile guvernului sovietic.

Din punct de vedere economic, se prevede o despăgubire care pare destul de moderată. Uniunea Sovietelor va avea însă grije să formuleze pretenții de alt ordin, care să depășească această sumă. Prin art. 10 și 12 România își ia într'adevăr angajamente economice atât de mari, încât apărarea de bunăvoiință a Sovietelor dispare. Guvernul din București și-a luat obligația să pună la dispoziție Sovietelor orice sumă de care acestea au nevoie în țara noastră. Art. 12 obligă România să restituie Rusiei toate bunurile ce i-au fost furate. Sovietele vor putea însă impune valori pe care România nu le-ar putea plăti niciodată. Toate aceste angajamente economice sunt atât de grave încât România nu poate ajunge decât la sclavie. I se impune pe de altă parte poporului român să credă că-si găseste salvarea în comunism. Într'adevăr, prin art. 6 guvernul român își ia însărcinarea să patroneze distrugerea tuturor forțelor naționale ale țării.

Aruncând o privire generală asupra condițiilor armistițiului, ne dăm seama că bolsevismul a îndreptat împotriva României, în toate domeniile, un atac concentric înzând la îngemuherea definitivă a poporului. Ce oferă oare bolșevicii în schimbul marelui serviciu ce li 'a făcut ? Articolul 1 conține o cluză ciudată : nu se dă nicio indicație că României i se va recunoaște calitatea de stat suveran. Inexistența suve-

246
64

18 Septembrie 1944

(Postul Dunărea)

- 61 -

Ranității ei este dovedită și de repatrierea unilaterală a prizonierilor de războiu. Ce se va întâmpla cu prizonierii români? Aceștia sunt amenințați să se transforme în prizonieri eterni în lagărele bolșevice. Dacă suveranitatea statului nu este decât o făcătoare, ce valoare mai are atunci garanția sovietică de a ni se respecta granițele ciunțito? Dar cinc poate crede că bolșevicii se vor opri la granițele noastre?

In art. 19 se tratează chestiunea Transilvaniei, care este făgăduită "toată sau în cea mai mare parte". Ce se înțelege prin aceste din urmă cuvinte? Noi suntem durere care frământă inimile tuturor românilor. Bolșevicii promit Transilvania pentru a-și ușura drumul lor spre iniția Europei.

Diviziile sovietice vor vrea care să părăsească de bună voie un teritoriu pe care l-au ocupat? Dar cinc ne poate asigura că acest armistițiu nu are și clauze secrete, cu mult mai înspăimântătoare.

Guvernul național român respinge rusinoasele condiții ale armistițiului încheiat de guvernul din București. Acest guvern născut din trădare și vânzare, nu poate reprezenta interesele țării. Guvernul național român declară că va continua lupta alături de Germania, până la victoria care va aduce independență și suveranitatea țării românești."

22 Septembrie 1944

POSTUL BERLIN,

"Stockholms Tidning" arată că actualul guvern român a avut numai misiunea de a încheia armistițiul.

Ziarul adaugă: Nu începe nicio îndoială că în foarte scurt timp Pătrășcanu va alcătui din nou un guvern pur bolșevic.-

POSTUL DUNAREA

- Poporul român sufără de trei ani. În acest timp Pătrășcanu conspira în aşteptarea unui prilej care să ducă România la prăbușire. Pe când ostașii români luptau împotriva bolșevicilor, politicieni în frunte cu Pătrășcanu, au aruncat în spatele frontului sămânța trădării de țară.-

- Pe în armistițiul răsinos al guvernului iudeo-bolșevic din România, s'a urmărit distrugeră aparatului nostru de stat,

Aparatele de radic au fost luate aproape tuturor cetățenilor, iar bolșevicii continuă să otrăvească sufletele cu propaganda lor odioasă.

Români, nu obosiți de a crede, voi și copiii voștri în Dumnezeu. Nu încreziți de a vă apăra credința voastră strămoșească. Sădiți în sufletele voastre credința noastră a poeților voștri care de veacuri vă lumenat calea spre mântuire. Nu încreziți de a spera că tot ceea ce vă înconjoară acum cu ură se va sfârși odată. În mânile voastre stă scara poporului vostru.

Sperați și fiți tari!

//.

6 Octombrie 1944.

- 62 -

241
65

POSTUL DUNAREA.

- La câteva săptămâni după încheierea armistițiului, premierul britanic a încercat să-l justifice, declarând că era natural ca condițiile impuse României să poarte amprenta voinței Sovietelor.

Reacție astfel lîmpede că politica britanică renunță în rate la tradiționala sferă de influență în regiunea dunăreană. Înfrângerea este cu atât mai mare, cu cât prin armistițiul se fac importante cedări de ordin economic. Astfel, condițiile armistițiului cu România dela puctul 8 la punctul 16 nu acordă Angliei nici cea mai mică influență în rezolvarea problemelor economice ale României.

Articolul 8 prevede că proprietatea privată și de stat va fi pusă la dispoziția Uniunii Sovietice. Prin art.9 toate vasele engleze și americane din apele românești vor fi predate Comandamentului Sovietic. Este caracteristic faptul că nu se pun sub control sovietic numai vasele române și străine, dar și vasele românești de sub control aliat aflate de pildă în Mării Negre.

Condițiile economice impuse României sunt din capul locului anormale, căci de fapt ele nu ar fi trebuit înglobate într'un tratat de armistițiu, ci ar fi făcut obiectul unui tratat special, dacă Moscova ar fi fost de bună credință. Așa, bolșevicii vor dispune oricând de diverse pretexe pentru a controla în total viața economică a României.

Prin art.10, guvernul român se obligă să plătească sume enorme în numodă sub specificația de "cheltuieli necesitate de comandament și armata sovietică în România. Suma hotărâște desigur comandamentul sovietic. Nu numai atât, dar guvernul român trebuie să aibă grijă să asigure mijloacele de comunicație, aprovisionarea cu combustibil și alimente, etc. Aceasta însează că armata roșie va face orice va vrea în țara românească.

Este usor de presupus că astăzi numitele stipulații de reparații pentru bunurile stricate în Uniunea Sovietică de trupele române, vor necesita sume colosale. De altă parte este caracteristic articolul apărut în "Pravda", care spune că Bucureștiul este o vitrină a bunurilor jefuite din Rusia. De acum încolo, România va fi jefuită sub pretextul restituirii acestor bunuri.-

12 Octombrie 1944.

AGENTIA TRANSOCEAN

Din Berlin.

- Articolul publicat de "Times" în care se declară că interesele britanice și sovietice nu se vor ciocni în Balcani deoarece acordul anglo-sovietic asupra Balcanilor este exprimat inclusiv de pactul anglo-sovietic, nu este socotit la Wilhelmstrasse drept o surpriză ci că o confirmare a informațiilor de până acum. "Times" exprimă fără îndoială vederile ministrului de externe când declară că de acord cu Anglia, Rusia aduce în sferă să de influență România, Bulgaria, Ungaria și Iugoslavia. De altă parte, Anglia ar vrea să conduce în Grecia și Turcia adică în țările de pe coasta de Est a Mării Negre.

La Wilhelmstrasse nu se crede însă că Stalin va vrea să renunță la toate pretensiile asupra Nordului Greciei, chiar după ce retragerea trupelor bulgare din regiunile ocupate ale acestei țări va fi terminată. Stalin va da cu obișnuita sa abilitate asigurări d-lui Churchill pentru a obține el însuși ceea ce vrea, adică și Polonia, - a declarat purtătorul de cuvânt dela Wilhelmstrasse.-

///.

242
66
18 Octombrie 1944 -

- 63 -

POSTUL DUNAREA.

- D-l Dinu Brătianu, șeful partidului liberal, a acordat un interview corespondentului ziarului elvețian "Tribune de Lusarne" în care a exprimat câteva păreri asupra situației din România. Între altele, d-l Dinu Brătianu se plânge de starea economică a țării. În legătură cu politica externă să a declarat că una din grijile pe care le poartă este aceea de a reglementa și raporturile cu Uniunea Sovietică.

D-l Dinu Brătianu a arătat că în trecut liberalii ar fi aceia care au reglementat economia țării.

Așadar, leader-ul liberal are două mari griji care se bat cap în cap. Dăsa se află între Scilla și Caribda, sau mai bine zis, între ciocan și nicovală. Vrea să salveze și păstratul economic și cel politic. Această luptă pentru păță și stăpân capătu un aspect dramatic.

Este un moment să întrebăm pe d-l Dinu Brătianu ce a sperat când s'a hotărât să încheie un armistițiu cu Rusia Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică?

Putem să-l mai întrebăm pe d-l Dinu Brătianu următoarele : Înainte de trădare, nu și-a dat seama de situația grea a economiei liberale și de toate posibilitățile economice ale țării ? Sau spera să facă economie cu împrumuturi americani ?

Adevărul este că, într-o România Sovietică, nici americanii n'au ce face cu economia țării românești, pentru că aceasta e cedată jidanilor. Sovietele vor introduce acum în țara românească formulele lor politice, cum să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică? Sau să aștepte să fie încheiat un armistițiu cu Uniunea Sovietică?

Unele capete subrede însearcă să vadă realitatea. Această realitate este însă atât de aspirațională încât în Anglia se spală pe râni, pentru că nu vrea să-și șterbească raporturile sale cu Rusia. Acești burghezi trebuie să învețe ce n'au putut învăța până acum și anume : un popor se salvează întotdeauna prin propriile lui forțe și nu prin forțele din afară. Poporul român nu a fost obosit când a început lupta. Obosit a fost numai d-l Dinu Brătianu și elica lui. Acum el caută sprijin sovietic. Dar are multe de învățat, iar poporul român refuză sprijinul de crocodil flămând al Rusiei Sovietice.